Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯСХАЛАН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

…етэмнай 1921 оной …абриин 21-һээ гарана | № 283 (13772) | 1974 оной декабриин 3, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯСХАЛАН

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Агууехэ Октябриин социалис революциин 57 жэлэй ойтой дашарамдуулан, манай оронной партийна, Соведүүдэй ба ниитын эмхинүүдһээ, предприятинуудай, барилгануудай, колхозуудай, совхозуудай, эмхи зургаануудай коллективүүдһээ, ажалшадһаа, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэдһээ олон тоото телеграммануудай, бэшэгүүдые абаһан байна. Тэдээн дотор КПСС-эй ба Советскэ правительствын дотоодын болон гадаадын политикые бүрин һайшаадаг байһаниинь элирхэйлэгдэнэ, КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ туйлагдаһан ажалай гайхамшаг амжалтанууд тухай, социалис уялгануудай ба угтамжын түсэбүүдэй дүүргэлтэ тухай хэлэгдэнэ. Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, юһэдэхи табан жэлые амжалтатайгаар түгэсхэхэ, тиин манай социалис Эхэ ороной хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхэ ябадал хангаха гэһэн эрмэлзэлээр совет хүнүүдэй бүхы һанал бодолой нэбтэрэнхэй байһые амаршалгын телеграммануудба бэшэгүүд үнэншэмэ тодоор элирхэйлэн гэршэлнэ.

Амаршалгын телеграммануудба бэшэгүүд гадаадын оронуудай коммунис болон национально-демократическа партинуудһаа, правительствануудһаа, гүрэнүүдэй ба политическэ ажал ябуулагшадһаа, түрүү үзэл бодолтой ниитын эмхинүүд ба тус тус граждани нуудһаа абтаһан байха юм.

Коммунис байгуулалтынгаа бүхы һалбаринуудта совет арадай туйлаһан амжалтануудаар сэдьхэлээ ехээр ханаһан байһанаа хилын саанахи ханинар амаршалгануудай дотороо элирхэйлэн мэдүүлнэ, КПСС-эй XXIV съездын баталан абаһан амгалан байдалай программые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула КПСС-эй ЦК-гай, Советскэ правительствын, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй эрхилдэг сэхэ шууд, эдэбхи үүсхэл түгэс ажал ябуулгань уласхоорондын харилсаандахи ашатай һайн хубилалтануудта, социальна ондо ондоо байгуулалтануудтай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршолгын, али али таладаа ашатай туһатай харилсаа холбооной саашадаа батажалгада, арадуудай эб этэй, аюулгүй байдалан түлөө, демократиин ба социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ түрүү үзэл бодолто бүхы хүсэнүүдэй бүри нягтаар эмхидэн жагсаха хэрэгтэ шиидхэхы туһа хүргэнэ гэжэ тусхайлан тэмдэглэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Агууехэ Октябриин 57 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Советскэ Союзай Коммунис партида, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ ба правительствада, бүхы совет арадта эльгээһэн халуун амаршалгануудайнь, һайн һайхан хүсэлэнгүүдэйнь түлөө СССР-эй партийна, Соведүүдэй ба ниитын эмхинүүдтэ, предприятинуудай ба эмхи зургаануудай коллективүүдтэ, бүхы ажалшадта, Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэдтэ, тэрэшэлэн хилын саанахи коммунис ба национально-демократическа партинуудта, правительствануудта, гүрэнүүдэй ба политическэ ажал ябуулагшадта, ниитын эмхинүүдтэ, бүхы ханинарта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ	СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ	СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

ОДОРХОЙЛХЫ ЖЭЛЭЙ ДҮҮРЭТЭР **28** үдэр үлэбэ

ҮБЭЛДӨӨ ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЕ!

МҮРЫСӨӨДШЬЕ ҮЗЭХЭДЭ ЯАХАБ

…пан манай фермын һаа…ай суглаан боложо, Зэ… аймагай Ленинэй нэрэм… колхозой һаалишадай … социалис уялга зүб…хэлсэһэн байна. Тиигээд …ынгөө арга боломжонуу…урда жэлнүүдтэ туйла…рэ дүнгүүдээ зэргэсүү…хаража үзөөд, һү һаал…рэндэ худалдалгаар зэ…дэй үүсхэлые һайшаан …од, өөһэдынгөө социалис … абажа, аймагайнгаа бү… һаалишадые мүнсөөндэ … байна. Иимэ үүсхэл … фермын һаалишад тү…нхөө гаргаба гээшэ. …өө энээнэй хэды ехэ …алгатай байһыень би…һайса ойлгонобди. Зү…хэлэһэн үгынгөө эзэн байхын, эхилһэн хэрэгээ эсэстэнь хүргэхын тула һаалишан бүхэн хүсэ шадалаа гамнангүй оролдохо, тэмсэхэ ёһотой лаб даа.

Үнеэдэймнай байра шулуугаар баригдаһаар арбан гаран жэл болонхой. Эндэ 200-гаад үнеэдые арбан һаалишан харууһална. Үхэрэй байра соо оньһон техникын хүсөөр хэгдэжэ байһан юумэн огто байхагүй, бүхыдөө гарай хүсөөр бүтээгдэнэ. Ушар юуб гэхэдэ, энэ байра хуушан проектын ёһоор, уйтанаар, набтараар, манай аймагай хүйтэн уларил анхаралда абтангүй баригданхай. Тэрээнһээ боложо байрын ханануудхэдэн газараар гантажа, саһа бордоһо, һалхи табидаг болошонхой. Тугалай тусхай байра гэжэ байхагүй. Һаалишан бүхэн тугалаа өөһэдөө харууһалдаг, эдээлүүлдэг юм. Тугалнууд үхэрэй байра соо, газаагуур байлгагдана. Иигэжэ эндэ тэндэ байлгаһанһаа тугалнуудай үбдэхэ, гарзалха ушар олоор дайралдана. Тэжээл буйлуулха цех мүн лэ байхагүй!

Зүгөөр манай һаалишад, иимэ муу байдалдаа шалтаад, һү багаар һаадаггүй. Гүрэндэ һү тушааха түсэбөө фермэмнай жэлһээ жэлдэ үлүүлэн дүүргэжэ, совхоз, аймаг соогоошье түрүүлэн ябана. Энэмнай һаалишадайл хүсөөр туйлагдана бшуу. Хараадшье үзөөл даа. 1973 ондо үбэлжэлгын 8 һарада үнеэн бүриһөө 1650 килограмм һү һаагаабди. Харин үнгэрһэн үбэлдөө 1.688 килограмм һү һааха уялга абаад, тэрэнээ 1.880 килограммда хүргөөбди. Манай арбан һаалишад гүрэндэ һү тушааха энэ жэлэйнгээ уялга барандаа үлүүлэн дүүргээ. Гүүртээрээшье жэлэйнгээ түсэб холо үлүүлээбди. Гурбан һаалишаднай табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн байна. Эдэнэрэй тоодо һаалишад Доржиева Дыжит-Ханда Очировна, Нимбуева Һамажаб Абидуевна, Гурожапова Цырен-Дулма Жамбаловна ороно. Эдэ нүхэд үнеэн бүриһөө 2.000 гаран килограмм һү һаадаг юм. Мүнөөшье манай һаалишад шэнэ социалис уялга абаба гээшэ. Үбэлжэлгын 8 һарада гүүртээрээ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1.750 килограмм һү һааха уялга ababабди. Иигэжэшье абахадаа халта багадуулагдаба гэжэ һанагдана. Теэд энэшье өөрын шалтагаантай. Ушар юуб гэхэдэ, хэнэйшье мэдэһээр энэ жэл ган гасуур болоод, малай тэжээл бага бэлэдхэгдэ һэн.

А. РАДНАЕВ,
Яруунын аймагай Нарһатын совхозой Шулууи баазын фермые даагша.

…ҮН БҮХЭН ХАБААДАХА

…үдэрнүүдтэ «Зырян… совхозой һаалиин фермэ… малшад, һаалишадай …нууд боложо, тэндэ Зэ…аймагай Ленинэй нэрэм…колхозой малшадай уряа …үргэнөөр зүбшэн хэл…

…жэлгын үедэ гүүртэ, …нүүдтэ ажалай эмхидхэл, …риин эрхэ байдал эрид …үүлан, мүн малай бай…лхэ хаһада харууһа, …ень зүбөөр эмхидхэад, …эдеэ ехээр абаха, тэрэ…рэндэ худалдаха түсэб, … амжалтатайгаар …ын түлөө социалис мү…ажахы дотор үргэнөөр … Фермэ бүхэн, һаа…бүхэн үбэлэй үедэ һү …һааха гэһэн дээшэлүү… социалис уялга … Ондоогоор хэлэбэл, …рысөөндэ һаалишан бү…абаадаха юм.

…эн хэлэбэл, совхозой Ангир гэжэ газартахи һаалиин фермынхид үбэлжэлгын долоо һара соо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1300 килограммһаа бага бэшэ һү һааха уялга абаа. Тиихэдэ Нестеревскэ фермэ — 1200 килограмм, Зырянска фермынхид — 1100 килограмм һү үнеэн бүхэнһөө һааха зорилго урдаа табиба.

Ажалаа улам һайжаруулжа, иимэ үрэ дүн туйлаха арга боломжо эндэ гүйсэд бии гэжэ совхозой фермэнүүдэй, түрүү һаалишадайнь туйлаһан үрэ дүн гэршэлнэ. Тусхайлбал, байгша оной бэлшээриин хаһада дүрбэ-таба һара соо ажахын түрүү һаалишад Л. В. Корнакова, Н. С. Шангина, Н. Г. Чумакова, В. П. Воротникова, К. Я. Куликова гэгшэд үнеэн бүриһөө 1429 — 1503 килограмм һү һаанхай. Тиигэжэ эдэнэр булта шахуу һү һааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд байна. Жэшээнь, үнинэй һаалишан Нина Шангина нёдондо бүхэли жэл соо үнеэн бүриһөө 3540 килограмм һү һааһан һаа, мүнөө жэлэй үнгэрһэн 11 һарада 3600 гаран килограмм һү һаагаа. Тэрэшэлэн сагаан эдеэ абаха табан жэлэйнгээ даабарии болзорһоонь урид дүүргэнхэй. Тэрэ гансашье өөрөө һайнаар хүдэлөөд, һү ехээр һаагаад һанаа амар ябадаггүй, фермэдэнь һаянай хүдэлжэ эхилһэн залуу һаалишадта туһалдаг, баян дүй дүршэлдөө һургадаг юм. Комсомол басагад Вера Родионова, Валя Воротникова гэгшэдые шефтээ абажа, мүнөө тэдэнийе бэрхэ һаалишадай зэргэдэ гаргаа. Энээнэй ашаар Валя Воротникова үнеэн бүриһөө 3000 һайса гаран килограмм һү һаагаад байна.

Фермэнүүдтэхи ажалай эрхэ байдал һайжаруулха, хүдэлмэриин культура дээшэлүүлхэ, оньһожоруулга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, хүдэлжэ байһан хүнүүдэй һайнаар амарха эрхэ байдал бии болгохо гэхэ мэтэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдана.

Фермэ, һаалишан бүхэн хоорондоо социалис мүрысөө баталанхай. Һара бүхэнэй һүүлдэ мүрысөөнэйнь дүн гаргагдажа, түрүү һуури эзэлһэн фермэдэ совхозой дирекци, партком болон рабочкомой дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шан барюулагдаха юм. Мүн эрхимлэжэ гараһан һаалишадта үгтэхэ шан, урмашуулгын хэмжээн хараалагдаа.

Тиигэжэ «Зырянский» совхозой һаалишад, малшад юһэдэхи табан жэлэй һүүлшын жэлэй түрүүшын үдэрһөө эршэмтэйгээр хүдэлжэ, һү гүрэндэ худалдаха, һара, квартал бүхэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэхэ гэжэ шиидээ.

П. ХАЛТАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Прибайкалиин аймаг.

Ленинэй орденто Борьёогой совхозой эрхим һаалишан Екатерина Ивановна Груднина жэл бүри ехэ һү һаажа, ажахы, Зэдын аймаг дотороо түрүүлнэ. Мүнөө энэ һаалишан һү һааха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй. Энэ жэлэй үнгэрһэн 11 һарада үнеэн бүриһөө 3.882 килограмм һү һаагаа.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

Жэлэй түсэб дүүргэгдээ

Улаан-Үдын авиапредприятиин коллектив энэ жэлдэ һайнаар хүдэлнэ. Тэдэнэр жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, жэлэйнгээ угтамжын социалис уялгые дүүргэбэ. Тиихэдэ пассажирнуудые болон почто зөөхэ жэлэй түсэб байгша оной ноябриин 7-до дүүргэжэ, Агууехэ Октябриин һайндэртэ ажалай ехэ бэлэг бараа һэн.

Авиаторнууд жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 37.000 пассажирые, 80 тонно почто, 570 тонно элдэб ашаа зөөхөөр хараална. Иигэжэ 900 мянган түхэригэй нэмэлтэ олзо оруулагдаха болоно.

И. ХРАПУНОВ.

…ОВЕТ ТАДЖИКИСТАН ҺАЙНДЭРЛЭНЭ

Сэрэгэй парад, ажалшадай демонстраци Душанбедэ болобо

…АНБЕ. (ТАСС-ай …корр.). Совет Тад…танай ниислэлэй үйлсэ, … проспектнүүд һайн…р шэмэглэгдэнхэй. …город дээрэ, Гиссарай …рын оройдо «50» гэ…тан ехэ тоо харагда…жигай ССР-эй бай…һаар, Таджикиста…мпартиин тогтоогдо…0 жэлэй ойе респуб… ажалшад бүхы совет … хамта баяр баясха…аар тэмдэглэжэ бай…

…бликын хото горо… кишлагуудһаа ерэ…нүүд. Душанбедэ ажа… олон тоото айл… И. Ленинэй талмай …ябриин 30-да суг… Сэрэгэй парад, ажал… демонстраци эндэ бо…ССР-эй ба Таджигай … гүрэнэй тугууд, …юзна республикануу…үүд талмай дээрэ …һалхинда намилзан … Владимир Ильич … памятнигай дэргэдэ …һайхан баглаа сэсэ… igданхай.

…кистанай Компар…К-гай гэшүүд, респуб…Верховно Соведэй де… революциин, граж… Эсэгэ ороноо хам… агууехэ дайнуудай …үүд трибунануудда дэ…эй. Промышленно… хүдөө ажахын эрхим түрүү ажалшад — энергетигүүд ба бүд нэхэгшэд, хлопок ургуулагшад, тарьяашад, эрдэм наукын, соёл культурын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад эндэ бии. Союзна республикануудһаа, Москва, Ленинград хотонуудһаа ерэһэн айлшад эндэ байлсаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорные, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидовые, республикын хүтэлбэрилэгшэд — Таджикистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Д. Расуловые, Таджигай ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. Холовые, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. Набиевые сугларагшад альга ташалгаар угтаба. Таджикистанай Компартиин ЦК-гай бюрогой гэшүүд, һайндэртэ ерэһэн делегацинуудай хүтэлбэрилэгшэд эдэнэртэй хамта түбэй трибунада гараба.

Дунда Азиин сэрэгэй округой частьнуудай парадай эхилһэн тухай маршын аялга хүгжэм мэдээсэнэ. Эсэгэ нэрэйнгээ дайшалхы алдар солые үргэлжэлүүлэгшэд — залуу сэрэгшэд жэгдэ алхамаар талмай дээгүүр үнгэрнэ. Мотострелогууд, десантнигууд, хилын харуулшад, артиллеристнүүд, хэлхеэ холбоошод жагсаалда ябана.

Сэрэгэй хүсэтэ машинанууд талмай дээрэ гаража ерэнэ. Эрхим түрүү сэрэгшэд — дайшалхы ба политическэ бэлэдхэлэй отличнигууд эдэнийе жолоодоно. Эдэнэр мүнөөнэй сэрэгэй техникэ һайнаар шудаланхай юм.

Таджигай ниислэл хотын ажалшадай һайндэрэй жагсаал онсо шэнжэтэйгээр эхилбэ: урдань гээгдэнги байһанаа мүнөө хүгжэн һалбаржа, баян бардам, зол жаргалта байдалтай болоһон Таджикистанай түүхын хуудаһанууд урдамнай һэргээгдэн мүндэлнэ.

Морин сэрэгшэдэй отрядые сугларагшад альга ташалгаар угтаба. Гартаа буу барижа, залуу совет республикые хамгаалһан граждан дайнай геройнуудай баатаршалга арад зоной дурасхаалда хэтэ мүнхэдөө үлэнхэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай геройнуудай алдар соло буурахагүйл. Бүхы дэлхэйн арад зониие фашис хүрин тахалһаа аршалан абарһан сэрэгшэд-ветерануудай жагсаалые сугларагшад баглаа сэсэгүүдээр угтаа.

Арадай дуунай аялга хүгжэм холуур сууряатан зэдэлнэ. Гэнтэ талмай сэсэглэн һалбаржа байһан хлопогой поли болошоно. Энэмнай баярай жагсаалда хабаадагшад саб сагаахан хлопок толгой дээрээ үргэбэ гээшэ. Хлопок ургуулагшад 870 мянган тонно ургаса хуряагаа гэһэн мэдээсэл транспарант дээрэ бэшээтэй. Энэ жэлдэ республикын ажалшад урдань абтаагүй ехэ ургаса хуряагаа. Энэнь республикын алтан ойдо эдэнэй ехэ бэлэг болоно.

Республикын арадай ажахын бүхы һалбаринуудай ажалшад ехэ амжалта илалтануудые туйлан, гайхамшагта һайндэрөө угтаа. Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлэй түсэбүүдые, социалис уялгануудые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухай арад зоной мэдээсэл һайндэрэй жагсаал дээгүүр харагдана.

Һайндэрэй олон жагсаалнууд совет хүнүүдэй хани барисаанда, КПСС-эй ленинскэ национальна политикын илан мандалгада зорюулагдана. Республикын һалбаран хүгжэлтэ тухайда, бүхы совет хүнүүдэй зол жаргал тухайда, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха тухайда эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго хандуулһанайнь түлөө ленинскэ Коммунис партида, тэрэнэй Центральна Комитедтэ, нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо Таджикистанай ажалшадай үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэжэ байһан үгэнүүд жагсаалда хабаадагшадай барижа ябаһан плакадууд, транспарантнууд дээрэ бэшээтэй.

Хонгёо дуун талмай дээгүүр зэдэлшэбэ. Пионерэй галстугуудые зүүһэн хүбүүд, басагад жаргалта байдал тухайдаа дуулалдаһаар гаража ерэнэ. Эсэгэнэрэйнгээ, үбгэ эсэгэнэрэйнгээ хэрэгтэ үнэн сэхэ байхые эдэнэр тангариглана.

Душанбедэ болоһон һайндэр Ленинэй партиие нягтаар тойрон жагсаһан совет хүнүүдэй бата нэгэдэлтэй, коммунизмын суртал һургаалда үнэн сэхэ байһанай, социалис Эхэ оронойнгоо саашанхи хүгжэлтын хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, мэргэжэл шадабаряа элсүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэй байһанай гэршэ боложо үнгэрөө.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКЫН ОЙН БАЯРАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

ДУШАНБЕ. (ТАСС). Таджикистанай компартиин Центральна Комитет, Таджигай ССР-эй Верховно Соведэй Президиум, республикын Министрнүүдэй Совет Таджигай ССР-эй тогтоогдон байгуулагдаһаар, Таджикистанай коммунис партиин эмхидхэгдэһээр 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, ноябриин 30-да баярай уулзалга эмхидхээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н.В. Подгорный, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов, Таджикистанай компартиин ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд, ойн баярай һайндэртэ бүхы аха дүү республикануудһаа, Москва болон Ленинград хотонуудһаа Душанбе ерэһэн делегацинуудай толгойлогшонор уулзалгада хабаадаба.

Таджикистанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Д. Расулов амаршалгын үгэтэйгөөр айлшадтаа хандаа.

Нүхэр Н. В. Подгорный уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ойн баярай һайндэрөөр дашарамдуулан, Таджикистанай коммунистнуудые, бүхы ажалшадые халуунаар амаршалаад, социалис Эхэ оронойнгоо аша туһада зорюулдаг ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень тэдэндэ хүсэбэ.

Уулзалга үнэн зүрхэнэй, аха дүүгэй хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

НҮХЭР Н. В. ПОДГОРНЫЙ ТАДЖИКИСТАНДА

ДУШАНБЕ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный декабриин 1-дэ Таджигай ССР-эй партийна, совет эдэбхитэдтэй уулзаа. Таджикистанай компартиин ЦК-гай бюрогой гэшүүд, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, министрнүүд, партиин горкомуудай, райкомуудай нэгэдэхи секретарьнууд, Таджикистанай компартиин ЦК-гай аппарадай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд уулзалгада хабаадалсаба.

Нүхэр Н. В. Подгорный республикын арадай ажахын туйлалтануудай выставкэдэ ошожо хараа. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө мүрысэгшэ промышленностиин ба хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй амжалтанууд тухай хөөрэһэн шэнэ экспозици ойн баярай хүндэлэлдэ зорюулагдан нээгдээ. Эндэ республикын хүтэлбэрилэгшэд, баярай һайндэртэ ерэһэн делегацинуудай толгойлогшонор байлсаба. Нүхэр Н. В. Подгорный хүндэтэ харагшадай дэбтэртэ тэмдэглэл хээ.

Таджигай ССР-эй тогтоогдон байгуулагдаһаар, Таджикистанай компартиин эмхидхэгдэһээр 50 жэлэй ойн баярай һайндэртэ хабаадаһан нүхэр Н. В. Подгорный тэрэл үдэртөө Москва бусахаяа Душанбеһээ мордобо. Тэрэниие КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов, Таджикистанай компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Д. Расулов, Таджигай ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. Холов, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. Набиев, Таджикистанай компартиин ЦК-гай бюрогой гэшүүд, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, министрнүүд, олониитын түлөөлэгшэд, һайндэртэ хабаадаһан делегацинуудай гэшүүд аэропорт дээрэһээ үдэшөө.

* * *

Нүхэр Н. В. Подгорный декабриин 1-дэ Москвадаа бусажа ерээ.

ХАНИ ЁҺОНОЙ УУЛЗАЛГА

…РЕСТ, декабриин 1. … Румыниин Коммунис…иин генеральна сек… Николае Чаушеску…Р-эй XI съездын хү… хабаадаһан … ЦК-гай Политбюро…гүүн, КПСС-эй ЦК…етарь А. П. Кири…түрүүтэй КПСС-эй делегациин хоорондо ноябриин 30-да Бухарест хотодо хөөрэлдөөнүүд болобо.

РКП-гэй Политическэ гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүндэ кандидат, ЦК-гай секретарь Штефан Андрей, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев хөөрэлдөөндэ хабаадаа.

Хөөрэлдөөнэй һүүлээр нүхэр Н. Чаушеску нүхэр А. П. Кириленкын, КПСС-эй делегациин бусад гэшүүдэй хүндэлэлдэ обед эмхидхээ.

Уулзалга ба обед хани ёһоной оршон байдалда үнгэрбэ.

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ БУСАЖА ЕРЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь А. П. Кириленко түрүүтэй Советскэ Союзай Коммунис партиин делегаци декабриин 1-дэ Москва бусажа ерэбэ.

Нүхэд А. Я. Пельше, Б. Н. Пономарёв, И. В. Капитонов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн П. А. Абрасимов, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн О. Б. Рахманин, КПСС-эй ЦК-гай хэрэгүүдые эрхилэгшын нэгэдэхи орлогшо М. И. Кувшинов, КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагшын орлогшо Г. А. Александров, болон КПСС-эй ЦК-гай бусад харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд делегациие Внуковска аэродром дээрэ угтаа.

СРР-эй хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура эрхилхэ этигэмжэтэ Г. Кольц угтагшадай дунда байлсаа.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Н. В. ГРЯЗНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын арадай ажахыда мэргэжэл шадабаритай кадрнуудые бэлдэлгэдэ, партийна ба комсомолой органуудта эдэбхитэйгээр ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, Зүүн Сибириин технологическа институдай заочно факультедэй декан нүхэр **Грязнов** Николай Васильевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн К. ШОМОЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной декабриин 2.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР И. Я. ОСАДЧИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын сэрэгэй комиссариадуудта удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнь түлөө, түрэһөөр 50 наһатай болоһонтойнь дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Сэрэгэй комиссариадай таһагай начальник подполковник **Осадчий** Исаак Яковлевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн К. ШОМОЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной декабриин 2.

Комсомолой ажабайдал

СҮЛӨӨ САГАА—АША ТУҺАТАЙГААР

Хүдэлмэриеэ дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ һайнаар амаржа шадабал, үглөөдэрынь бүтээсэтэйгээр, урма зоригтойгоор ажаллагдаха гэжэ хэншье мэдэнэ. Теэд олон ушарта, илангаяа залуушуул мүртэй зохидоор — алишье талаһаань харабал, аша туһатайгаар амаржа шададаггүй. Тиимэһээ комсомолой комитедүүд залуу зоной сүлөө сагаа үнгэргэхэдэнь туһалха уялгатай болоно.

Улаан-Үдын мяханай комбинадай комсомолой комитет энэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэн, залуушуулай сүлөө сагые һонирхолтойгоор, өөһэдтэнь туһатайгаар үнгэргэхэ зорилго урдаа табина.

Тиихэдээ залуу хүн бүхэнние алибаа хэмжээ ябуулгануудтаа эдэбхитэйгээр хабаадалсуулхые яһалашье оролдоно.

Залуу үетэнэй амаралтые һайнаар үнгэргэхэ арга боломжо энэ предприятида бии. Спортын, соёлой байшангууд, эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой турбаза, библиотекэнүүд, улаан булангууд эдэнэрэй мэдэлдэ үгтэнхэй.

Нэн түрүүн спортивна хүдэлмэри тухайнь хөөрэхэ дуран хүрэнэ. Комбинадай комсомолой комитедэй гэшүүн Аркадии Щац энэ хэрэгые хүтэлбэрилдэг. Мүн методист, комсомолец Сергей Ушаков тэрээндэ эдэбхитэйгээр туһална.

Спортын байшангай дэргэдэ волейболой, баскетболой, хүнгэн атлетикын, футболой, хоккейн, санаар урилдалгын секцинүүд саг үргэлжэ хүдэлнэ. Спортивна хэрэгсэлнүүдээр тус секцинүүд һайнаар хангагданхай гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Жэл бүхэндэ комбинадта спартакиада үнгэргэгдэдэг. Энэ жэлэй мүрысөөн Агуу ехэ Илалтын 30 жэлэй ойдо зорюулагдаба. Спортивна талмай, стадион дээрэ заводуудай, цехүүдэй команданууд бага футболоор, волейболоор, хүнгэн атлетикээр, мэргэн буудалгаар, шатараар мүрысэжэ эхилэнхэй.

Мүн ГТО-гой шэнэ нормо тушааха хэрэгтэ горитой анхарал хандуулагдана. Бүхыдөө 1840 хүн тушаажа эхилэнхэй.

Мяханай комбинадай «Багульник» гэжэ дуу, хатарай ансамбль мэдээжэ болонхой. РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй культурын габьяата ажал ябуулагша Тамара Александровна Полозовагай аша ехэтэй хүдэлмэриин үрэ дүн энэ бэлэй дээ.

Уран һайханай бүлгэмүүдтэ нилээд олон залуушуул бэлиг шадабариял туршадаг. Жэшээлхэдэ, соёлой байшангай дэргэдэ хүдэлдэг уран һайханай кружогуудта 240-өөд хүн ябана. Харин завод, цех, отделенинүүдэй уран һайханай бүлгэмүүдэй гэшүүдые тоолоо хадамнай, энэ тоо бүришье ехэ байха.

Мүнөө үедэ комбинадай бэлигтэн уран һайханайнгаа харалгада түлэг бэлдэжэ байнхай. Хэдэн зуугаад залуу зон хатарай, дуунай, уран шүлэгэй, зүжэг наадаиай кружогуудта ябажа, сүлөөтэй сагаа хүхюун зугаатайгаар, бэедээ аша туһатайгаар үнгэргэнэ гээшэл. Эндэ духовой оркестр эмхидхэгдэһээр хэдэн жэл болоно байна. Хүдэлмэришэн, комсомолец Владимир Иванов тэрэнине хүтэлбэрилдэг юм. Хүгжэмдэ дуратайшуул үдэр бүхэндэ сугларжа, хэшээлнүүдээ үнгэргэнэ. Оркестрэй коллектив 15 хүнһөө бүридэнхэй. Эдэнэрэй дунда цехэй начальник, залуу хүдэлмэришэд, механигууд, инженернүүд бии.

Комбинадта ажаллажа байһан залуушуулай олонхинь хамтын байрануудта байдаг юм. Тиимэһээ эндэхи улаан булангууд тэдэнэрэй сүлөө сагаа үнгэргэхэ гуламтань болонхой.

Хамтын байрын совет энэ хэрэгые хүтэлбэрилдэг. Ажалай түрүүшүүлтэй, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай ветерануудтай, уран зохёолшодтой, артистнартай уулзалганууд саг үргэлжэ эмхидхэгдэнэ.

Жэшээлхэдэ, һаяхан уран зохёолшо Ким Балков, поэдүүд Владимир Липатов, Михаил Шиханов гэгшэдтэй уулзалга болоо. Һонирхолтой уулзалгын түгэсхэлдэ уран һайханай концерт табигдаа. Тиигээд лэ эстрадна оркестр зэдэлжэ, хатар, хүхюун зугаата наадан үргэлжэлөө һэн.

Хамтаараа кинодо ошолго эмхидхэхэ хэрэг хамтын байрануудта заншалта болонхой. Һүүлдэнь хараһан фильмээ зүбшэн хэлсэдэг. Мүн һонирхолтой номуудые бултадаа уншажа, конференци үнгэргэнэ.

Хадамда гараһан нүхэр басагаяа үдэшэхэ һайхан заншал нёдондо мүндэлөө. Нимэ үдэрнүүдэй болоходо, хамтын байра гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй байдаг. Шэнэ бүлые һайн һайхан үреэлээр үдэшэжэ, «жаргалай тулхюур» барюулдаг юм.

Үнэхөөрөөшье, хамтын байра соо залуушуулай һайнаар амарха дүүрэн арга боломжо бии. Эндэ библиотечкэнүүд бии. Шэнэ газетэ, журналнууд ходо асарагдадаг. Хамтын байра бүхэндэ телевизор табигданхай.

Комбинат дотор һүүлэй үедэ һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөн илангаяа үргэнөөр дэлгэрээ. Үнинэй, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд һурган хүмүүжүүлэгшэдэй соведэй даабаряар залуу хүдэлмэришэдые бэедээ даажа абаад, мэргэжэлдэ һургана. Тиихэдээ сүлөө сагаа яажа үнгэргэдэгөөрнь ходо һонирхожо байдаг юм.

Һайнаар амарбал, һайнаар хүдэлхэш. Энэ тон зүб лэ даа. Сүлөө сагаа бэедээ аша туһатайгаар хэрэглэжэ шадаһан хүндэ ажалынь хэды хүшэр хүндэшье һаа, баяр асардаг ха юм. Энээнине мяханай комбинадай комсомолой комитет һайн ойлгоно. Тиимэһээ иимэ шухала хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал хандуулна. Энэ талаар ябуулагдадаг хүдэлмэринь һара һараар, жэлээр түсэблэгдэдэг байһаниинь һайшаалтай.

Байгша оной гурбадахи кварталай хүдэлмэриин дүнгөөр мяханай комбинадай комсомолой организаци Октябрьска район соогоо нэгэдэхи һуури эзэлээ.

Тиихэдээ комсомолой политһуралсалай һайн эмхидхэлтэй байһаниинь онсо тэмдэглэгдээ һэн. Үнэхөөрөөшье, 100 гаран залуушуул элдэб кружогуудта ябажа, эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлнэ. Экономикын үндэһэ һуури, Коммунис партиин ба ленинскэ комсомолой түүхэ эндэ шудална.

Харин 140 гаран хүбүүд, басагад хүдэлмэришэн залуушуулай дүрбэдэхи һургуулида һуража байна.

Эдэ бүгэдые хараад байхадаа, мяханай комбинадай залуушуул ажалһаа сүлөө сагаа һонирхолтойгоор, бэедээ аша туһатайгаар үнгэргэжэ шададаг байна гэһэн тобшолол хэмээр.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр.

Ленинэй орденто Валентина Гончиковна Романова һүүлэй жэлнүүдтэ зуун хонин бүриһөө 110—120 хурьга томо болгожо, Сэлэнгын совхоз, аймаг дотороо хонишодой дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана.

С. ИСАКОВАЙ фото.

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИ ЗҮБШЭГДЭНЭ

«Белоруссиин партийна организацида үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулха кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэ республика доторнай үргэлжэлһөөр. КПСС-эй райкомуудай пленумүүд, партийна эдэбхитэдэй суглаанууд хаа хаанагүй болоно, тогтоолой үндэһөөр саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлно.

НАРҺАТА. Яруунын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй райкомой секретарь В. З. Алсахаев элидхэл хэбэ. Тэрэ тус тогтоол бэелүүлхэ талаар аймагай партийна организацинн ябуулха хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоо, энэ талаар бии байгаа дутуу дундануудаа эли болгон харуулаа. Тингэхэ зуураа эдэнние усадхахын түлэдэ һаяын сагта юу хэхэ байһанаа тодорхойлбо.

Нарһатын совхозой парткомой секретарь П. Г. Виноградов, Гүндын дунда һургуулиин директор И. Ф. Шоноев, «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ С. Г. Цыренов, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Орлов, Яруунын совхозой парткомой секретарь И. И. Силаев, «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон Ц-Д. Д. Дагбаев, Витимэй территориальна партийна организациин секретарь П. А. Чувашов, аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагые даагша В. Н. Данжалов болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Эдэнэр партиин ЦК-гай тус тогтоолой сагай эрилтээр абтаһанине онсо тэмдэглээ.

КАБАНСК. Энэ тосхондо аймагай партийна эдэбхитэд сугларжа, дээрэ дурсагдаһан асуудал политическэ эдэбхиин оршон байдалда зүбшэн хэлсэбэ. КПСС-эй райкомой секретарь М. А. Лукьянов элидхэл хэжэ, үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулха кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри Кабанскын аймагта хэр ябуулагдадаг байгааб гэжэ онсо тогтоо. Тиихэдээ бии байгаа дутуу дундануудаа тухайгаа шүүмжэлэн хэлээд, саашадаа энэ талаар бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлон харуулба.

Сэлэнгын целлюлоз-картонно комбинадай парткомой секретарь Г. Ф. Елизов, Колесовско найман жэлэй һургуулиин багша, Кабанскын совхозой II отделениин партийна организациин секретарь З. И. Булытова, түмэр замай Мысовая станциин узелай парткомой секретарь В. Л. Цыбин, аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагые даагша З. И. Рюмкина, Сэлэнгын медицинскэ училищиин партийна организациин секретарь Т. П. Балдакова, Каменскын автотранспортна предприятиин директор Л. Ф. Чернявский, «Знание» бүлгэмэй аймагай организациин түрүүлэгшэ Г. И. Шестаков гэгшэд суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн байха юм.

Үгэ хэлэгшэд ажахы, предприяти, эмхи зургаандань үзэл сурталай хүдэлмэриин хэр ябуулагдадаг тухай хөөрөө. Тиихэдээ партиин ЦК-гай тогтоолой гараһанай һүүлдэ энэ хэрэгтэ табигдадаг байһан эрилтэ эрид дээшэлээ. Тиимэһээ энэ талаар бэелүүлхэ саашанхи зорилгонуудай бүри орёо болоо гээд нэгэн дуугаар мэдүүлээ.

ОРЛИК. КПСС-эй Ахын райкомой пленум дээрэ «Белоруссиин партийна организацида үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулха, кадрнуудые шэлэн томилхо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоол үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Партиин райкомой секретарь С. С. Галсанов тус асуудалаар элидхэл хээ. Аймагай партийна организацида энэ талаар зарим тэды хүдэлмэри ябуулагдадаг байгаа. Гэбэшье дутуу дунданууд үшөөл бии. Тиимэһээ саашадаа бэелүүлэгдэхэ зорилгонуудһай тус тогтоолһоо үндэһэтэй байха ёһотой гэжэ элидхэлшэ мэдүүлнэ.

«50 лет Октября» колхозой түрүүлэгшэ А. Л. Налханов, «Улаан Аха» колхозой партбюрогой секретарь Б. Д. Чагдуров, «Коммунизм» колхозой партбюрогой секретарь Ж. Д. Самбялов, «Знание» бүлгэмэй аймагай организациин харюусалгата секретарь Н. П. Мункинов, Орлигой дунда һургуулиин партийна организациин секретарь А. Д. Аюшеева болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаба.

Эдэнэр партиин ЦК-гай абаһан тогтоолой удха шанарые үндэрөөр сэгнэхэ зуураа, энэ шухала документ аймагай партийна организациин саашадаа ябуулха хүдэлмэриин заабари, хүтэлбэринь болохо ёһотой гэжэ элишэлээ.

* * *

Пленум, суглаануудта хабаадалсагшад хэлсэгдэһэн асуудалаараа зохихо тогтоол баталан абаба.

Мүнөө үедэ Яруунын, Кабанскын, Ахын аймагуудай партийна эхин организацинуудта партийна хамтын суглаанууд зарлагдана, КПСС-эй ЦК-гай тус тогтоол зүбшэн хэлсэгдэнэ.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ЭЗЭН

XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой малшан Дмитрий Тихонович Мисайлов үбэлэй үедэ шахагдажа байһан үхэрэй шэгнүүр сүүдхэдэ 1000 граммаар нэмээхэ гэһэн социалис уялга абаһан байна.

Юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, дүрбэдэхи жэлдэ амжалтатай һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө колхозой түрүү малшан СССР-эй арадай ажахын туйлалтануудые харуулһан выставкын главна комитедэй мүнгэн медальда, 100 түхэригэй мүнгэн шанда хүртэһэн байха юм. Тэрээнтэй сугтаа хүдэлдэг малшан Николай Григорьевич Черкасов иимэ шанда хүртөө.

Дмитрий Тихонович малшанаар олохон жэлэй туршада ажаллажа, мал шахан таргалуулхадаа, нилээд дүй дүршэлтэй болоһон хүн юм. Мүнөө тэрэ 86 толгой залуу үхэр харууһална. Даажа абаһан малайнь толгой бүхэнэй шэгнүүр 300 килограмм татана. Энээнэй урда тээ тобир тарган малнуудые гүрэндэ тушааһан юм. Мүноошье Дмитрий Тихонович тобир тарганаар малаа тушаахые эрмэлзэн ажаллана. Тэрэ сүүдхэдэ үхэр бүхэндэ 4 килограмм үбһэ, 5 килограмм һолоомо, 3 килограмм холимол тэжээл эдюулнэ.

Холимол тэжээл ууралаар дэбтээгээд, бүлеэхэнээр малдаа үгэнэ. Дмитрий Тихонович түгэс бэлэдхэлтэйгээр үбэлые угтаба. Буруу, хашарагуудай байра хүсэд дулаалагдаа. Тиимэһээ малшан хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, малаа тобиржуулан таргалуулха аргатай.

Б. ГОМБОЕВ.

Загарайн аймаг.

Улаан-Үдын электро - заһабарилгын заводой 5-дахи разрядай электро-орёогшо Анна Михайловна Котельникова 34 жэлэй турша соо эндэ хүдэлжэ ябана. Тэрэ табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Октябрьска районой Соведэй депутат, коммунис ажалай ударник, КПСС-эй гэшүүн Анна Котельникова ажалдаа.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТҮГНЫН ТАРЯАШАДАЙ ХАБА ЕХЭ

Энэ жэл аймагай полиин ээдтэ шангахан шалгалта болоо. Оройтожо ерэһэн хабар, ган гасуур байһан зун, эртэ хүйтэржэ эхилһэн намар хүдөө ажахын бүхы ургамалай ургасада горитой хохидол ушаруулаа. Аймагаймнай таряашад, механизаторнууд сагай уларилай эдэ бэрхэшээлнүүдтэ өөһэдынгөө ажалай эмхидхэл, эршэ зориг, баян дүршэл зүрюулэн табижа, ороoһото болон бусад ургамалай муу бэшэ ургаса ургуулаад, гээлтэ хоролтодо оруулангүй, саг соонь бултыень хуряажа шадаа. Аймаг дотор гектарай дунда зэргээр 10,3 центнер ороoһон абтаа. Бүхыдөө колхоз, совхозуудай амбаарта 700.000 центнер тарян оруулагдажа, 96.400 центнерынь гүрэндэ тушаагдаа. Ерэхэ жэлэй ургасада хүсэд хүрэхэ үрэһэн хаагдаа, ниитын малда нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ хэмжээнэй талха тарянай зүйл илгагдаа. Тиихэдэ зарим ажахынуудта үрэ дүнгынь бүри дээгүүр. Социалис Ажалай Герой Е. В. Ивановой хүтэлбэрилдэг «Искра» колхозой гэшүүд гектар бүриһөө 14,2 центнер ороoһо, тэрэ тоодо 16,1 центнер шэнисэ хуряажа, аймаг соогоо түрүүлжэ гараа. Га бүхэнһөө 12—13 центнер ороoһо хуряаһан «Коммунизм», «Родина» колхозууд удаадахи һууринуудые эзэлээ. Ольбон хүйтэнэй эртэ оробошье, аймаг дотор хартаабха, овощ, куузику саг соогоо хуряагдаа. Олохон ажахынуудта эдэ ургамалай баян ургаса туйлагдаа. Хара-Шэбэрэй хартаабхашад гектар бүриһөө 91,7 центнер, Суулгын овощ ургуулагшад 271 центнер ургаса хуряагаа.

Аймагай ажахынуудта эртын ороoһото ургамалнууд агротехническэ заабариин богонихон болзорто, тарилгын шанарта хүргэгдэһэн сортовой, нэгэдэхи, хоёрдохи классай үрэһөөр, нарин зурудтайгаар, хэрээһэлүүлэн таригдаа һэн. Ургасын хойноһоо харууһалалгада ехэхэн анхарал хандуулагдаа. Ехэнхи талмайн буртаг үбһэн, хорхой шумуулнууд самолёдоор хоро сасагдажа усадхагдаа.

Мүн таряашад, механизаторнуудһай таряалан эрхилхэ талаар баян дүй дүршэлтэй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ үндэр баян ургаса хуряахын тула да хүсэ шадалаа гамнангүй, оролдосо, эдэбхи үүсхэлтэйгөөр ажаллаа. Таряагаа гээлтэдэ оруулангүй саг соонь хуряажа абая гэһэн Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой комбайнер СССР-эй Верховно Соведэй депутат О. Б. Аюшеевэй, Ростовско областиин «Московский» совхозой механизаторнуудай үүсхэлые аймагаймнай комбайнернууд халуунаар дэмжэжэ, мүрысөөнэй эршэ үдэр бүри шангадхаһан байна. Хуряалга түрүүшын үдэрһөө «Искра», «Коммунизм», «Родина», «Заганский», «Путь Ленина» колхозуудта, Суулгын, «Забайкалец» совхозуудта эршэтэйгээр захалаа һэн.

Дүршэл ехэтэй үнинэй комбайнернууд комбайнуудаа байлгангүй ажаллаха, залуу хүбүүдые хажуудаа абажа, тэдэнние бэрхэ комбайнер болгохо гэжэ шиидэһэн байна. Тодорхойлхы жэлэй таряа хуряалга дээрэ шалгаржа гараһан комбайнернуудые дурдангүй гарахын аргагүй. Тэдэнэр хэд бэ гэбэл, Н. С. Муликов («Забайкалец» совхоз), И. К. Ефимов («Коммунизм» колхоз), А. С. Мигутский («Одон» совхоз), М. Ф. Варфоломеев («Родина» колхоз) болон бусад комбайнернууд тус тустаа 5300—5800 центнер таряа суглуулан сохёо. Комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ «Забайкалец» совхозой үнинэй комбайнер Н. С. Муликов эрхимлэжэ гараа. Налип Салипович 464 гектарай таряа хуряажа, 5870 центнер ороoһо суглуулан сохижо, тодорхойлхы жэлэй аймагай чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Гектар бүриин ургаса дээшэлүүлхэ талаар Хонхолын М. А. Антоновой хүтэлбэрилдэг 1-дэхи бригадын коллектив 2100 гектар талмайн га бүриһөө 16 центнер ургаса хуряажа, аймаг соогоо түрүүлжэ гараа.

Суулгын совхозой газарай хүсэн бага, тэндэһээ мүртэй ургаса абтахагүй гээд хэлэдэг заншалтайбди. Үнэндөө энэ баримтамнай буруу байшаба. Юуб гэхэдэ, тус ажахын Гашайн отделениин овощ ургуулагшад гектар бүриһөө 271 центнер ургаса хуряажа, манай газар дээрэһээ баян ургаса абтаха гэжэ гэршэлбэ.

Ямаршье жэлдэ тогтууритай баян ургаса хуряажа шададаг Хонхолын таряашад болон механизаторнууд мүнөө жэлдэ бүри эршэмтэйгээр ажаллажа гараба. Бүхыдөө 87.000 центнер таряа хуряажа, гүрэндэ 22.247 центнерыень худалдажа, табан жэлэйнгээ даабари дүрбэн жэл соо үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. Бүхыдөө 95 мянган центнерэй орондо Эхэ ороной амбаарта 113 мянган центнер таряан тушаагдаа. Тиигэжэ юһэдэхи табан жэлэй түсэб 120 процент бэелүүлэгдээ.

Ургаса хуряалгатай нэгэн доро намарай эртын паар хахалалга хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр ябуулагдаа. Түсэбтэ 18 мянган гектарай орондо 22.767 гектар паар хахалагдаа. Эды шэнээн намарай паар аймаг дотор урдань нэгэтэшье хахалагдаагүй юм гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. «Заганский» —2800 га, «Коммунизм»—2723 га, «Родина»—2411 га, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта — 2300 га, «Эрдэм» совхоздо 2300 га хахалагдаа.

Ниитын адууһа малда нилээд ехэ хэмжээнэй бүдүүн, шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдээ. Газарай үрэжэл һайжаруулгын габшагай хоёр һарын туршада поли, сабшалан дээрэ 120 мянган тонно шэбхэ, 600 тонно минеральна үтэгжүүлгэ гаргаха хүдэлмэри колхоз, совхозуудта түлэг дундаа ябажа байна. Поли дээрэхи һолоомон бүхыдөө суглуулагданхай.

Ерэхэ жэлэй тарилгада хэрэглэгдэхэ үрэһэн тухай тогтобол, Суулгын, «Авангард» совхозуудһаа бэшэ ажахынууд хүсэд хүрэхэ хүрэнгын ороoһо хаажа, гүрэнэй инспекцидэ шалгуулжа байнхай. Үрэһэнэй шанар ажахы бүхэндэ һайн гэжэ шалгалта харуулна. Гүрэнэй инспекцидэ шалгагдаһан хүрэнгын ороoһон булта тарилгын шанарта хүргэгдэһэн, нэгэдэхи, хоёрдохи классай. Дааһан ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандадаг, эмхидхэхы баян дүршэлтэй, РСФСР-эй габьяата агроном И. И. Лютаевагай оролдолгын ашаар аймагай колхоз, совхоз куузикугай үрэһөөр хүсэд хангагданхай. Юлия Ивановнагай хүтэлбэрилдэг звеногой гэшүүд «Заганский» колхоздо хэдэн жэл удаа куузикугай үрэһэ абадаг юм. Энэ жэлдэ звено жэлэй түсэб гурба дахин үлүүлэн дүүргээ. Гүрэнэй инспекцидэ асарһан 39 центнер үрэһэнэйнь шанар эрхим һайн гэжэ тодоруулагдаа. Тиимэ болохолоороо «Заганский» колхозой куузику ургуулагшад энэ ургамалай үрэһөөр республикынгаа бүхы ажахынуудые хүсэд хангажа шадаха болобо.

В. ШАМКОЛОВИЧ,
аймагай ургамал хамгаалгын талаар ахамад агроном.

Мухар-Шэбэр.

Очерк

ОМОГОРХО…

Байгша оной апрель һарада «Зэдын үнэн» газетын редакци аймагайнгаа түрүү хонишодтой заншалта уулзалга үнгэргөө һэн. Тиихэдэ Борьёогой совхозһоо аяар 25 хүн ерээ. Энэшье гайхалтай бэшэ ааб даа. Совхоз бүхыдөө 100 эхэ хонин бүриһөө 107 хурьга абаа ха юм.

Иимэ үндэр амжалта туйлаһан ажахы манай республика соо үгы. Борьёогой хонишодой бултадаа зуутан болоно шадаһаниинь баһал гайхамаар, омогорхомоор.

Уулзалгын нээгдэһэнэй һүүлдэ энэ совхозой хонишодто үгэ үгтэжэ, тэдэнэрэй баян дүй дүршэл тухайгаа хөөрэхэдэнь, хонин ажалай бодото мастернууд байһаниинь эли болон харагдаа.

«Аймагай чемпион» Д. Я. Свистунов зуун эхэ хонин бүхэнһөө 151 хурьга абажа гарзалуулангүйгөөр түлжүүлээ. Социалис Ажалай Герой Г. Л. Рабдаев түрүүшынхиеэ түрэһэн зуун эхэ хонин бүхэнһөө 123 хурьга абажа шадаа. Харин залуу хонишон Виктор Базаровые хараат үзыт. Аймаг соогоо хоёрдохи һуурида гараад байна.

Хонишодой үгэ хэлэжэ байхадань Борьёогой совхозой парткомой секретарь Жигжит Цындеевич Ванкеев тэдэнээ анхаралтайгаар шагнана, шэг шарайдань баярай тэмдэг үзэгдэнэ.

Тэрэ набтаршаг аад, саб гэмэ бэетэй хүн. Хараха янзада байрадаа үни һуужа шадахагүй хүн хаш гэжэ багсаамаар. Үнэхөөрөөшье, үдэрһөө үдэртэ совхозойнгоо фермэ, отарануудаар гүйлгэжэ, сүлөө забгүй иишэ тиишээ ябажал байдаг хүн ха юм.

Тэрэ гэһээр арбан жэл үнгэршэбэ. Саһанай хайламал уһандал түргэнөөр энэ жэлнүүд ошоһон мэтэ. Теэд Жигжит Цындеевич энээнине хүсэд ойлгоншьегүй ябаһан байжа болоо. Үдэр һүнигүй ажал тухайгаа бодожо, унаһан малгайгаа абаха забгүй ябаһан хүн сагай ошоһые ойлгодоггүй гээд хэлсэдэг шуу.

Табхар арбан жэлэй урда республиканска партийно-советскэ һургуули дүүргээд, нүхэр Ванкеев парткомой секретаряар хүдэлжэ эхилээ. Тиихэдэ совхоз дунда зэргын шадалтай ажахы байһан юм.

Түрүүшынгээ үдэрһөө эхилээд, Жигжит Цындеевич совхозойнгоо хүдэлмэришэн бүхэнтэй танилсахые оролдоо. Хүнние һайн мэдэхэ байбал, тэрээндэ юу даалгажа боломоор бэ гэжэ мэдэхэш. Мүн хүнэй зүрхэ сэдьхэлэй гүн оёорто хүрэхөөр һайхан үгэнүүдые олоходо, бэлэн байха жэшээтэй.

Шэнэ секретариин хүн бүхэнэй ажалаар, ажабайдалаар ходо һонирхожо, һайн юумэ дэмжэхээр, туһаламжын хэрэгтэй хада туһалхаар бэлэн байдагыень борьёогойхид гансата ойлгоо. Тиимэһээ тэрэнние ехэ хүндэлдэг болоһониинь гайхалгүй.

Гасарун Лубсанович Рабдаев нэгэтэ ингэжэ хөөрөө һэн:

— Би Борьёогой совхоздо XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозһоо зөөжэ ерэһэн хүм. Нютагтаа тракторно-тарян ажалай бригадын бригадираар хүдэлдэг байгааб. Эндэ ерээд, юрын трактористаар ажаллажа эхилхэдэмни зон нилээн гайхалсаа һааб даа. Юундэ нютагһаа зөөхэ баатай болоһоноо хэндэшье хэлэдэггүй, хэлэхэ хүсэлэншьегүй ябадаг һэм. Теэд Жигжит Цындеевичэй манайда түрүүшынхиеэ ерэхэдэнь (шэнэ хүдэлмэрилэгшэдтэеэ заал һаа өөрөө ерэжэ танилсадаг, хөөрэлдэдэг заншалтай юм), мэдээгүйдөө хамаг нюусаяа хуу хөөрэжэрхиһэн байбаб. Иимэл урин налгай, хүнэй зүрхэ сэдьхэл татажа шададаг хүн ха юм даа. Тиимэл хадань хүн бүхэнэй тэрээндэ ошодогынь гайхалгүй. Ямаршье хэрэгээр ерээ хадаш, анхаралтайгаар шагнаад, туһалхые оролдохо.

Зүб лэ даа. Жигжит Цындеевич энээнние уялгата хэрэгни гэжэ тоолоно. Тиимэһээ хүн бүхэнтэй үнэн сэхээр хөөрэлдэжэ, хэлсэжэ байһан юумэнэйнгээ үндэһэндэ хүрэхые эрмэлзэнэ.

Мүнөө бодоод үзэхэдэ, һүүлэй арбан жэл соо Борьёогой совхоз ехэ түргэнөөр хүгжөө. Нёдондо үүлтэртэ хонидые үсхэбэрилхэ ажахы гэжэ баталагдахадань, хэншье гайхаагүй һэн.

Иимэ үндэр амжалта ямар аргаар туйлагдаа гээшэб? Манай һанахада, энээнэй үндэһэ һууринь арбаад жэлэй саана табигдаһан байгаа гээшэ ха...

Тиихэдэ парткомой заседани дээрэ хонидой үүлтэр һайжаруулха талаар хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ябуулха хүдэлмэриин түсэб тухай хөөрэлдөөн болоһон юм. Энээнһээ урдахана мэргэжэлтэд булта сугларжа, хүдэлмэридэнь үшөөл ушардаг дутуу дундануудтухай үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэһэн, һанамжа дурадхалнуудаа оруулһан байгаа.

Жэшээлхэдэ, хонидые зуһаг болгожо түрүүлхэ, эрье-нүүдые удаан саг соо ...жа, нооһо ехээр хайш... абадаг болохо гэжэ ... Эдэ бүгэдэ тэрэ ү... бодоходо, ехэ маргаа... рэг байгаа. Энээнние ...шууд буруушааха ... олон байһаниинь гай... ааб даа.

Жигжит Цындеевич ... дурадхалые бүхы тал... хаража үзөөд, һүү... заал һаа олзо оруулха... тай байһыень элир... ень экономистнуудта ... гаа һэн. Тиимэ бэлэ... түрүү аргын аша ... һайн талые эли болго... руулха гээшэ бүхэ... секретарь гансата ... һааб даа.

Гэбэшье заседани ... шанга арсалдаан ... Алишье талань мүхэ... тахэ дурагүй. Аяа... тэн боложо байхэ... баталагдаа. Һүүлд... тиин райкомдо, хүдө... хын управлениидэ ... гээ түлөө «тулалда... тай бологдоо һэн.

Нэн түрүүн кадр... хай асуудал шиндхэ... тэй гэжэ совхозой ... рилэгшэд һайн ... байгаа.

— Ямаршье юумэ... нэйл хүсөөр хэгдэдэг. ...мэһээ һайн хүдэлмэр...гүй һааш, ажалшни ... шагүйдэхэ. Маанад ... эрхим хүнүүдээ хонин...да эльгээнэбди. Теэд ... болотор кадрнууд ... зандаа, — гэжэ со... директор Борис Па... Хомутов хөөрэнэ. — ...һээ боложо, этигэл ...зондо хонидоо даалга...тай болодогбди. Гэбэш...лэн хонишод гэжэ бай... һургахал, хүмүү...хэл хэрэгтэй ха юм. ...шухала зорилго ши...хэрэгтэ совхозой пар...организаци, илангая ...жит Цындеевич хүб...ехэ оруулһан хүн ...Нүхэр Ванкеев ёһото...мүүжүүлэгшэ. Зар...гайхамаар болодог. Ям...хүндэ таараха «түлх...нние» олоһон лэ байха.

Тэгшэ арбан жэлэй ... Борьёогой совхоздо ор...са зуутан байһан юм. ...нэй, дүй дүршэлтэй ...шон Дашицырен Дымб...вич Дуриновай иимэ а...та туйлахадань, нют...хидын яһалашье гай...бэлэй. Жигжит Цын... Дуриновайда ерэжэ, ...нние ехэ амжалтаарнь ...шалаад, урданайхиһаа ...анхаралтайгаар хонин...ажалтай танилсаба. ...гээд хэдэн хоногой ...рөөд байхада, совхозо...ахалагша хонишодые ...тыень абаад, хүрэжэ ...

Дашицырен Дымб...вич тэдэнэрые даху...хашаа, хорёо соогуур...руулха зуураа, ажал...хайгаа ехэ һонирхол ...маар хөөрөө бэлэй. ...дэнь түрүү хониш...бултадаа сугларжа, ...раһан, үзэһэн юумэн ...гаа зүбшөө. Тэрээнһэ...шо иимэ уулзалгануу...шалта болоһон юм.

Нэгэтэ Дашицырен ...рылович Дуринов пар...орожо ерэбэ. Яаралгү...жа, ажал хэрэг ту...ярилдаһанайнгаа һ... гэнтэ:

— Минии туһалагш...нанагүй гүт? — г...раад, мэхэтэйгээр эн...бэ. — Дэмы, дэмы. ...роогүйтнай муу. ...бэрхэ хүбүүн. Һайн х...болохо. Һүүлдэнь ми...лээшые һанаха.л бай...һалагшаар хүдэлхэнь ...болоо. Отара даалга...яаха юм гэжэ хэ...ерээ һэм, — гэбэ.

— Дан залуу бэшэ ... гэжэ Жигжит Цындее... арсахаяа забдахадань, ...гэн уршагад гээд:

— Залууншье ...юм бээз. Зүгөөр ям...харюусалгатай хүд...даалгажа боломоор, — ...кабинедһээ гараха хэб...һууба.

Жигжит Цындеевич ...жо үзөөд, зүбшөөбэ. ...хойто жэлынь үшөө ...зуутан совхоздонь б...лоо бэлэй.

Мүнөө Балдан-Нима ...божаповай нэрэ бүх...публика соо мэдээжэ б...хой. Ажалай Улаан ...орденоор нёдондо ш...даа. Юһэдэхи табан ...дүрбэдэхи жэлдэ зуун...хонин бүхэнһөө 130 ...түлжүүлээ. Үбгэн хон...ной хэлэһэн үгэнүүдые...комой секретарь ходо...нажа ябадаг. Тиимэһэ...нишоншье, хурьгаш...байг, тэдэндэ адли ...анхаралтайгаар хан...оролдодог.

...Түрүү хонишодой ...залга үргэлжэлһөөр. ...шод хойно хойноһоо б...ажал хэрэг тухайгаа ...нэ. Эдэнэрэй туйлаһан ...жалтануудта Жигжит ...деевичэй оруулһан ...ехэл гээшэ. Тиимэһээ ...нэй зүрхэ сэдьхэл ...холоор дүүрэнхэй.

Тииншьегүй яалай ... Хонин ажал хүгжөөхэ ...тэ бүхы хүсэ шадалаа ...һэн хүн ха юм. Ти... манай парти, правите... тэрэнэй шэн габьяата ...лые Ажалай Улаан ... орденоор тэмдэглээ.

С. БУХА...
журна...

Соёлшод—хүдөөгэй ажалшадта

ЯРУУНЫН ХАРГЫНУУДААР...

Хүдөөгэй ажалшадые, хонод, малшадые соёл культурын, ажаhуудалай талаар хангаха хэрэгтэ парти, правительствамнай айхабтар ехэ анхарал хандуулна. Хүн зоной ажаhуудалые саашадань һайжаруулха, хангалгые улам һайн болгохо тухай КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд соо тодоор хэлэгдэнхэй. Тиимэhээ ажалшадые соёл культурын талаар хангаха гээшэ бидэ — соёлшодой гол зорилго мүн.

Саяхан «Буряад үнэн» газетэдэ hонирхолтой мэдээсэл гараба. Буряадай уран зохёолшод, зураашад, артистнууд, композиторнууд Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадта ошожо, уулзалганууд үнгэргэhэн, концертнүүдые табиhан, уран зурагай выставкэ эмхидхэhэн байна. Энэ тон hайшаалтай хэрэг гээшэ.

Манай аймагай соёлшод малшадые, адуушадые али бүхы шадаараа хангаха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, хүдэлмэри ажалаа хүдөө ажахытайгаар хабаадалсана.

Хэдэн жэлэй урда тээ Заудинай аймагай соёлшодой ажалhаа үүсхэл олондо мэдээжэ. Хүн зониие комплекснэ шэглэлээр хангаха гэhэн дүй дүршэлынь республикын зарим аймагуудта яhала хэрэглэгдэнэ. Энэ дүй дүршэл тухай хэдэн үгөөр хэлээд үзэе.

Соёлшод, эмнэлгын зургаануудай, худалдаа наймаанай, ажаhуудалай хүдэлмэрилэгшэд хамтаржа, hарадаа нэгэ гү, али хоёр дахин малшадта гарадаг байгаа. Библиотекарьнүүд отара, гүүртэнүүд дээгүүр ном тараажа, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, харин соёлшод концертнүүдые табидаг байгаа. Тиихэдэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд наймаагаа ябуулдаг, врачнууд хүнүүдые үзэдэг, үбшэнhөө hэргылгын хүдэлмэри хэдэг hэн. Энэмнай яhала hайн дүй дүршэл, hанамжа бодол гээшэ ааб даа. Зүгөөр эндэ нэгэ тиимэшэг юумэн бии. Энэмнай юуб гэхэдэ, эдэ олон мэргэжэлтэдэй нэгэдэхеэр, суглархань, бэлэн бэшэ, хоёр-дохёор, нэгэ отара, гүүртэ, фермэ дээрэ ерэхэдээ, бэе бэедээ hаалта хэдэг болоно бшуу. Һанаад үзэе. Соёлшодой концерт харуулжа байха үедэ врачнууд хүнүүдые үзэхэ аргагүйдэнэ. Автолавкын хажууда малшадай сугларшоод байхада, библиотекын хүдэлмэришэд хөөрэлдөө үнгэргэхэ аргагүй. Тиигээдшье соёлшодой өөhэдынь хэхэ хүдэлмэри нилээд ехэ. Тиимэhээ иимэ дүй дүршэл hаянай дэмжэгдэхэеэ болижо байнхай. Соёлшод, врачнууд, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд амяар амяараа ябажа, өөhэдын түсэб, графигай ёhoop ажал хүдэлмэреэ хэхэ болоно.

Манай аймагай соёлой ордоной дэргэдэхи агитационно-уран hайханай бригадын гэшүүд август, сентябрь, октябрь hаранууд соо бүхы ажахынуудаар хэдэн дахин ябажа, концертнүүдые табиhан, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна. Агитбригадын гэшүүд социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые, ханын газетэнүүдые гаргалсана, түрүү дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэнэ.

Соёлшодой ажал хүдэлмэриие энээгээр дүүрэнэ гэжэ hанаа hаа, ехэл алдуу хэжэ боломоор. Юуб гэхэдэ, гансашье хөөрэлдөө үнгэргөөд, концерт харуулаад соёлшод ажалаа хизаарладаг бэшэ ха юм. Соёлшодой ажал хүдэлмэриин гол шухаланууудай нэгэн юуб гэхэдэ, түрүү дүй дүршэл олоной дунда нэбтэрүүлхэ болоно. Манай соёлшод энэ талаар үшөөл hулаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Саашань. Агитбригаданuудай ажал хүдэлмэри олондо мэдээжэ. Тиигээд эдэ бригаданuудай концертын программые ходо шэнэлжэ, баяжуулжа байха зэргэтэйбди.

Манай Яруунын аймагые Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын завод шефтэ абанхай юм. Шефүүдэй туhаламжые бидэнэр hайн мэдэнэбди. Жэшээлхэдэ, энэ заводойхид аймагай түб— Нарhата тосхондо соёлой ордониие ямар hайнаар, ямар гоёор барижа үгөө гээшэб! Тиихэдэ ЛВРЗ-гэй агитационно-уран hайханай бригада октябрь hара соо манай аймагай бүхы ажахынуудаар ябажа, концертнүүдые харуулаа. Энэнь тон hайшаалтай байна. Иигээд үбэлжэлгын түлэг үедэ тэдэнэр баhа ерэхэ.

Аймагай соёлой ордоной дэргэдэхи агитбригадада Л. Дандарова, Г. Бальжинимаева, Л. Шишмарева, Л. Сидорова, А. Бальхаева болон бусад ороно. Тэдэнэй ирагуу дуунууд, уран хонгёо шүлэгүүд, солгёон түргэн хатар олониие баясуулна.

Романовкын соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригада Витимэй совхозой ажалшадые яhала hайнаар хангана. Мүн Гүндын соёлой байшангайхид Яруунын совхозой гүүртэнүүдтэ ошоно. Тиихэдэ Мужыхын соёлой байшангай агитбригадын гэшүүд «Дружба» колхозой малшадые хангана.

Аймаг доторнай гансал автоклуб бии. Тиимэhээ хүдөөгөөр ябахын тула автомашина хэрэгтэй болодог. Зарим агитационно-уран hайханай бригаданууд дулаанай үедэ отара, гүүртэнүүд дээгүүр ходо ябадаг hаа, мүнөө болишонхой. Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд заримдаашье hаань, соёлшодтоо автомашина үгэхэ зэргэтэй ха юм. Жэшээлхэдэ, Үльдэргын, Исэнгын соёлой байшангуудай дэргэдэхи агитбригаданууд нажарай сагта яhала hайнаар хүдэлhэн аад, мүнөө үбэлэй үедэ автомашинагүй дээрэhээ тиимэшье ехэ юумэ хэнэгүй.

Манай соёлой гуламтанууд үбэлжэлгэдэ яhала hайнаар бэлдээ. Үшөө октябрь hара соо болоhон шалгалта энээниие эли тодоор харуулаа hэн.

Үбэлжэлгэ эхилээ. Соёлшодоймнай хүдэлмэриин баhал халуун хаhа оробо. Үбэлжэлгын үедэ хэхэ, ябуулха хүдэлмэриингөө түсэбэй ёhoop хүдэлжэ эхилээбди.

Яруунын харгынуудаар соёлшод олоороо гүйлгэлдэжэ эхилээ. Тиимэhээ аймагай партийна организацинуудай, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд соёлшодые шударгыгаар хүтэлбэрилжэ, хүдөөгэй ажалшадые соёл культурын талаар үшөө hайнаар хангаха хэрэгтэмнай туhалха бэзэ гэжэ найдагдана. Бидэ, соёлшод өөhэдынгөө талаhаа мүн лэ оролдохобди.

Вл. ДАНЖАЛОВ,
Яруунын аймгүйсэдкомой культурын таhагые даагша.

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ

МОСКВАДАХИ электровакуумна приборнуудые бүтээдэг заводто хүсэтэ прожекторнэ лаампанууд автомат түхэлэй түхеэрэлгээр бүтээгдэдэг болохо юм. Урдань энэ ажал гараар хэгдэдэг байгаа. Харин мүнөө нэгэ машина хүдэлнэ. Түрүүшын лаампанууд бүтээгдээ. Продукциин шанар эрхим hайн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэнэ аргаар бүтээгдэhэн продукциин шанарые бригадир, техник-технолог Любовь Свердлова шалгажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Монгол кинофильмнүүдэй фестиваль Улаан-Үдэдэ болобо

ХАНИ НҮХЭСЭЛӨӨ ДОМОГЛОН МАГТАНА

Монголой Арадай Республикын байгуулагдаhаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулагдажа Улаан-Үдын «Прогресс» кинотеатрта монгол кинофильмнүүдэй фестиваль болобо. «Тунгалаг Тамир», «Тэмсэл», «Мотоорой абяан», «Наранай хиртэhэн жэл» гэжэ уран hайханай, мүн «МНР-эй 50 жэл» гэжэ баримтата фильмүүд харагшадай үзэмжэдэ табигдаа.

Монголдо болоhон арадай хубисхал, шэнэ байдалай түлөө тэмсэл, аха дүү совет-монгол арадуудай хани нүхэсэл—фильм бүхэнэй гол түлэб удха инмэ.

Ямаршье фильм тиимэ бэлээр хэгдэдэггүй юм. Уран найруулгын ёhо гуримтай, маяг хэлбэритэй, гол түлэб байгуулалтай юм. Үндэhэн монгол киногой намтар тухай, мүн фестивальда табигдаhан фильмүүд тухай богонёор хэлэхэ хүсэлтэйб.

Монголой мэдээжэ уран зохёолшо Ч. Лодойдамбын «Тунгалаг Тамир» гэжэ романиие буряад уншагшад hайн мэдэхэ. Арбаад жэлэй саана поэт Ш. Нимбуев энэ зохёол буряадшалжа, Буряадай номой хэблэлээр гаргуулhан юм. Аха дүүнэр Эрдэнэ Түмэр хоёрой хуби заяае, хайшан гэжэ революционно замда гараhые автор тодо хурсаар зураглан харуулна. Энэ романай удхаар Ч. Долгорсүрэн сценари бэшэжэ, режиссер Р. Доржпаламтай хамта кинофильм болгожо табиhан байна. Романай бүхы үйлэ хэрэгые хабсаргаха аргагүй hааб даа. Тиигэбэшье үйлэ-ушар, үзэгдэл бүхэниинь хаража баясаха, сэдьхэлээ хүдэлгэхэ ушартай байгдаа. Эрдэнын революционно замда гараха хэрэгтэ Петр гэжэ ород хүн туhална. Петртой анха түрүүшынхеэ уулзахадаа, ёhотой революционертэй хөөрэлдэжэ байнаб гэжэ мэдэнэгүй. Энэньшье ойлгосотой. Баяшуулда дурагүйдэдэгшье hаа, тэдэнэртэй хайшан гэжэ, ямараар тэмсэхые ойлгоогүй, богоолшолуулжа зобожо ябаа ха юм.

Революционно ажал ябуулгын түлөө холын Сибирьтэ сүлэгдэhэн, тэндэhээ тэрьедэжэ, Монгол ороhон Петр монгол нүхэртөө харгыень заажа, эрхэ сүлөөтэ байдалай түлөө хамта тэмсэхые дурадхана. Тиигэжэ Эрдэнэ бүхы ами бэеэ тэмсэлдэ зорюулна.

Фильмын гол рольнуудтань артистнар Н. Баатар, Б. Очирбат, Г. Сандүйжав, П. Цэвэлсүрэн болон бусад наадана.

1965 ондо «Монгол-кино студи» гушан жэлэйнгээ ой тэмдэглэhэн юм. Арадай революциин урда үгытэй ядуу байдалтай монголшууд кинофильм хараха аргагүй байгаа. Үндэhэн кинофильмтэй, мүн өөрын киностудитай болохо хэрэгтэнь совет киноискусствын түлөөлэгшэд туhалhан түүхэтэй. 1934 ондо «Сын Монголии» гэжэ уран hайханай фильм табигдажа, хүн зониие гайхуулhан, баясуулhан юм. Энэ фильм «Ленфильм» бүтээжэ гаргаhан намтартай. Үндэhэн монгол фильм хэхэ, өөрын киностудитай болохо эхин ингэжэ табигдаhан юм. Монголой арадай артистнар Д. Ичинхорло, Н. Цэвэгмид, мүн мэдээжэ бэлигтэн Ш. Цэвэн, Б. Батачир болон бусад энэ фильмдэ анха түрүүшынхеэ наадажа, оюун бэлигээ туршаhан байна.

Тиигэжэ Монголой киноискусство жэлhээ жэлдэ хүгжэжэ, шэнэ байдалай асари ехэ хүгжэлтые тодо хурсаар харуулна. Оюун бэлигтэй залуушуул манай ороной дээдэ hургуулинуудта hуража, эрхим hайн мэргэжэлтэй болоно. Гүрэнэй кинематографиин бүхэсоюзна болон театральна институдуудта монгол хүбүүд, басагад hуража, совет киноискусствын ёhо гуримтай танилсана, элитэ ехэ артистнарай бэлиг шадабариие шудална. Жэшээнь, «Монгол-кино студиин» уран hайханай ахамад хүтэлбэрилэгшэ Л. Ванган, сценарист Ц. Зандраа, режиссернууд Д. Жигжид, Ц. Цэрэндорж, уран зураашад О. Мягмар, Цогзол, операторнууд С. Дашгалсан, О. Уртнасан болон бусад манай орондо hураhан юм.

«Кавалерист и танкист», «Первый урок», «Бесстрашный патриот», «Сухэ-Батор», «Радуга над древней страной», «Цогт-тайж» болон бусад олон фильмүүд манай киноискусствын түлөөлэгшэдтэй хамта хэгдэhэн юм. Олонхи фильмүүдтэнь монгол-совет арадуудай хоорондохи таhаршагүй хани нүхэсэл, харилсаа холбоон тодо элеэр харуулагдана.

Манай Улаан-Үдэдэ болоhон монгол кинофильмнүүдэй фестивальда харуулагдаhан «Борьба» (режиссерынь Д. Жигжид), «Звук мотора» (режиссерынь Б. Сумху), «Год затмения солнца» гэжэ фильмүүд энээниие эли бодо гэршэлнэ.

М. МАДАЕВ,
Буряадай телевидениин болон радио-дамжуулгын комитедэй хүдэлмэрилэгшэ.

ҮРҮҮШЫН ЭРҺӨӨ ҮНДЭТЭЙ

...ытын адууhа малай үбэлые эрхим hайнаар үнгэргүрэндөө шадаал hаа ехэ мяха тушааха зорилго ...нуудай хүтэлбэрилэг- болон мэргэжэлтэд таби... Тиимэhээ тэдэнэр холын ... отарануудта ажалла... hайhан малшадые ажаhуу..., худалдаа наймаанай, ...ныы талаар гүйсэд ...а хэрэгтэ гол анхара... табидаг, энэ талаар зохи... хэмжээ дары түргэн ... болонхой.

...аймагай малшадые ...а талаар тусхай бри... бии болгогдонхой. Тус ...ые райпрофсоведэй ...умэй түрүүлэгшэ Ва... Жимбеевич Абидуев ...эрилнэ. Худалдаа най..., медицинын, соёл гэ..., арад зоной ажа... эрилтэ хангадаг ...шадай, кинофикациин ...эрилэгшэд тус бригадын ...дээр томилогдонхой.

...ан энэ бригада Хүр... Үдын совхозуудай фер... отаранuудаар аяншалба. ... совхозой малшадаар ...хадаа бригада Баян го... отделенидэ тогтоо. Ажа... түрүү hаалишан Дулма... Сандакова мотоцикл ху...жа абаа. Мүн олон hаа... болон малшад хэрэг... бараа худалдан аба... уласхоорондын байдал ... hонирхолтой лекци, ... элүүрые яажа сахиха; ... үбшэнhөө яажа hэргылг... хөөрэлдөөнүүдые hо... шагнаа.

...бригадын гэшүүд Ба... Хасууртайн малшадта ... Баруун - Хасууртайн ... түрүү hаалишан Хан...дорова холодильник ху... абаа. Мүн тэрэнтэй ...дэлдэг нүхэдынь шуха... бараа мүн лэ худалда... абаба. Тэдэнэр лекци, ... шагнахаhаа гадна, ... «Һүтэй үүлтэрэй ...е яажа зүбөөр харуу...» гэhэн фильм хараа. ...ун-Хасууртайн малша... ...гhөө отделениие эрхи... нүхэр Д. Жамсаранов, ... парткомой секре... Б. Б. Цырендоржиев ... бригадын гэшүүдые ...ар амаршалаад, ху... үедэмнай айлшалжа ... гэжэ юрөөгөө.

...ада табигдаhан графи...ор, малшадые ханга... гадна, тэдэнэй захил ... абадаг, хожомоо ерэ... тэрэниинь асаржа ... оролдоно. Холын ота...тэ, фермэнүүдэй мал... аяншалга үргэлжэл...

Д. ТУМАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

...ин аймаг.

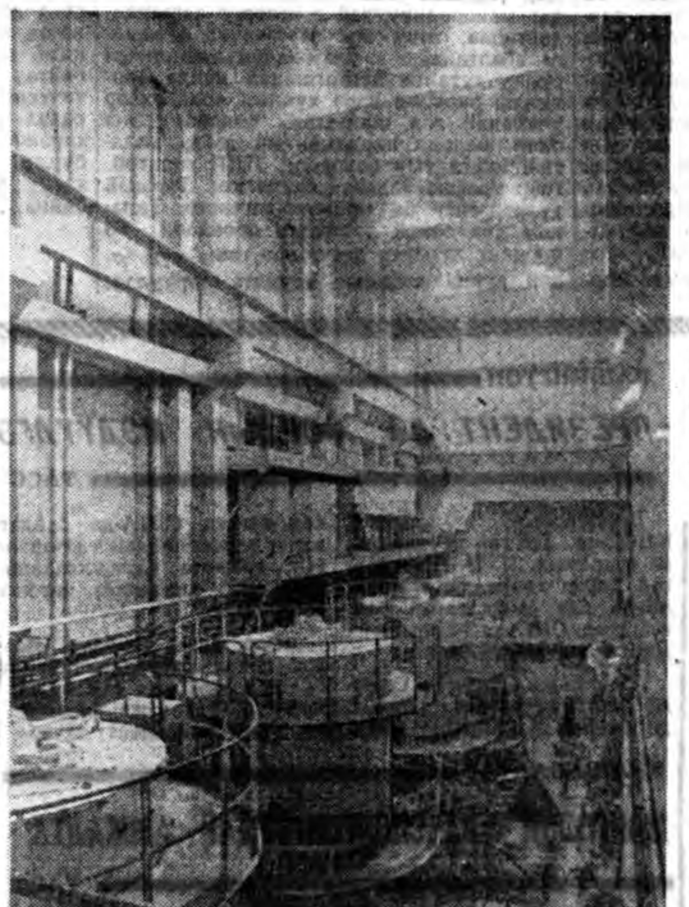

АТОМ АМГАЛАН БАЙДАЛДА ХЭРЭГЛЭГДЭНЭ

Бусалжа байhан уhаар хүргэгдэдэг, уран-графит реакторнуудтай Ленинградтахи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ атомна электростанци Советскэ Союзай эгээл ехэ станци юм. Тэрэнэй гол корпус ниитэ нэгэн машинна залтай, элшэ хүсэнэй хоёр блогhоо, реакторнуудай байшангуудhаа бүридэнэ.

Ленинградтахи атомна электростанциие барижа, ашаглалгада тушаалга атомай элшэ хүсые амгалан байдалда хэрэглэхэ талаар ехэ амжалта болоhон байна.

Богонихон болзор соо станциин нэгэдэхи блок хүсэндөө орожо, нэгэ миллион киловатт элшэ хүсэ үйлэдбэрилдэг болоо.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Станциин бүлүүрэй зал; оператор Н. Н. Аношкин (зүүн гарhаа), халаанай начальник А. С. Стебенев, ахалагша оператор В. Г. Кальцин реакторна цехтэ hайнаар хүдэлнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ҮНИНЭЙ БАГША ТУХАЙ ҮГЭ

Республика догор Алексей Максимович Касьяновые мэдэхэгүй хүн хомор аабза. Энэ нүхэрнай арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрндэ хорёод жэлдэ хүдэлөө.

1952 ондо Буряадай гүрэнэй багшанарай институт дүүргээд, А. М. Касьянов түүхын багшын мэргэжэл оложо гараhаар, Яруунын аймагай Витимэй дунда hургуулида эльгээгдэбэ. Һаяхан институт дүүргэжэ гараhан хүниие hуралсалай талые даагшаар томилоо юм.

Завучай тушаалда hайнаар хүдэлhэн Касьянов удангүй педагогическа коллективэй хүтэлбэрилэгшэ боложо шадахаар гэжэ бэеэ харуулаа. Тиигээд тэрэниие Прибайкалиин аймагай Юговскэ hургуулиин директорээр томилhон юм. Удаань А. М. Касьянов Прибайкалиин аймОНО-е даагшаар хүдэлөө.

Мүн ниислэл хотынгоо 16-дахи hургуулиие толгойлоо. Хаанашье хүдэлхэдөө, Алексей Максимович бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ гэжэ суурхадаг байгаа.

1959 ониие тэрэ hайханаар hанажа ябадаг. Тэрэ жэлдэ Алексей Максимович Касьянов КПСС-эй зэргэдэ абтаа hэн.

Һүүлэй табан жэлдэ А. М. Касьянов Улаан-Үдын аймагай Забайкальска дунда hургуулиин директорээр хүдэлжэ байна. Тэрэ hургуули анхан найман жэлэй байhан юм. Нёдондо тэрэ дунда hургуули болгогдоо hэн. А. М. Касьянов hуралсалай болон материальна үндэhые бэхижүүлхын тула ниэхэ оролдолго гаргаа юм. Мүн баhа бэрхэ багшануудые урижа асараа.

Эбтэй эетэй коллектив байгуулжа шадаhан директор hургуулиин үмэнэ табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар тон зүб шугам баримталдаг. Һурагшадай hуралсалай шанар жэлhээ жэлдэ hайжарна.

Һурагшадта ерээдүйнь мэргэжэл шэлүүлхэ талаар бэлэн хэлэй хүдэлмэри хэгдэдэг. Тус hургуули «Забайкальский» гэжэ ан үсхэбэрилдэг совхозой газар дээрэ оршодог. Тиимэhээ 9-дэхи болон 10-дахи классуудай үйлэдбэриин hуралсалай хэшээлнүүдтэ ан үсхэбэрилгэ тухай асуудалнуудые hурагшад шүдалдаг юм. Ан үсхэбэрилгын совхозой зоотехнигүүд тэрэ хэшээлнүүдые хэдэг.

1975 оной хабар арбадахи класс дүүргэгшэд аншадай мэргэжэлтэй боложо гараха. Тэдэнэй олониинь совхоздоо хүдэлхэ аабза гэжэ найдагдана.

Һургуулида арбан найман багша хүдэлнэ. Тэдэнэй 15-ниинь нэгэшье шабиия хоёрдохи жэлдэнь hуулгаагүй.

Тус hургуулида методическа нимэ нэгэдэлнүүд бии: эхин классай багшанарай, хэлэ, бэшэг заагшадай, математигуудай болон классай хүтэлбэрилэгшэдэй. Тэдэ нэгэдэлнүүд залуу багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ талаар ехэ үүргэтэй байгаа.

Өөрөө А. М. Касьянов залуу багшанарта анхаралтайгаар хандадаг. Өөртөөшье, багшанарташье ехэ эрилтэ табидаг.

Алексей Максимович ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэй. Жэл бүри агитпунктые даадаг юм. Бүлэ дотор хүүгэдые хүмүүжүүлгын асуудалаар түрэлхидэй урда лекци уншадаг.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй болон аймагай партийна организацинуудай зүгhөө олон тоото грамотада хүртэhэниинь А. М. Касьяновые бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ гэжэ үшөө дахин гэршэлнэ.

Ф. СТЕПАНОВ.

БЕЛОРУССИИН ССР. Могилёв хотодохи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ синтетическэ утаhанай комбинадта зуу мянгадахи тонно штапельна утаhан абтаа. Түсэбтэ даабаряар хараалагдаhанда орходоо, 11 hараар урид энэ амжалта туйлагдаа. Үйлэдбэриин хүсые саашадань үргэдхэhэнэй, технологиинь hайжаруулhанай, социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлhэнэй ашаар туйлаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 3-дахи халаанай наймадахи технологическа линиин аппаратчигуудай бригада түрүүлнэ. Бригадын гэшүүд (зүүн гарhаа): Ф. Чижов, Н. Тюхтяева, А. Боровиков, Л. Мордасова, М. Коронкевич, В. Думчиков.

ТАСС-ай фотохронико.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР НҮҮРҺЭН МАЛТАГДАНА

БЕЛГРАД. «Колубара» гэжэ ашагта малтамалай-элшэ хүсэнэй комбинадай нүүрhэшэд энэ жэлдэ 7 миллионhоо үлүү тонно нүүрhэ захигшадтаа үгэхэ юм. Колубарска нүүрhэнэй бассейнэй бүхы түүхэдэ жэл соо иимэ ехэ хэмжээнэй түлишэ абтаагүй бэлэй.

Үдэр бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэдэг Радослав Танасковичай хүтэлбэрилдэг экскаваторщигуудай бригада эрхимээр ажаллана. Залуушуулhаа бүридэhэншье hаа, дүй дүршэлтэй болоhон энэ бригада ехэ нэрэ хүндэдэ хүртэнхэй. Новокраматорско машина бүтээлгын заводто хэгдэhэн «ЭШ-5/45 м» гэжэ түхэлэй шэнэ экаваторта ажаллаха этигэл найдабарида эдэнэр хүртөө.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ ХОТО

СОФИ. Сливен хотые Болгариин хүдэлмэришэн ангиин үлгы гэжэ Болгариин Арадай Республикада нэрлэдэг. Тэрэньшье зүб. 140 жэлэй саада тээ бүд нэхэлгын түрүүшын фабрика эндэ бодхоогдоод, Болгарида промышленностиин тус hалбари хүгжөөхэ эхин табигдаа бэлэй. Энэ фабрикань мүнөө түүхын зүйл болонхой. Зүгөөр арадай засагай жэлнүүдтэ бодхоогдоhон хүсэтэ предприятинууд Сливен хотые алдаршуулдаг.

Г. Димитровэй нэрэмжэтэ бүд нэхэлгын комбинат эдэнэй нэгэниинь болоно. Сливен хотын текстильнэ промышленностиин бүхы предприятинууд буржуазна Болгариин бүхы 1939 ондо нэхэжэ гаргадаг бүдые мүнөө 18 үдэрэй турша соо гаргана. Сливен ороной хүн зоной гурбанай нэгэ хубиие хубсалуулдаг юм.

Автомобильнуудай электротүхеэрэлгэнүүдые мүн эндэ бүтээн гаргадаг. Волжско звтомобильна заводой конвейерhээ гарадаг хүнгэн машина бүхэндэ Сливенскэ тамгатай детальнууд тодхогдоhон байдаг.

АМТАТАЙГААР, ЕХЭЭР...

ВАРШАВА. Хүн зониие мяхаар ба мяханай зүйлнүүдээр hайнаар хангаха гээшэ Польшын эдеэ хоолой промышленностиин гол зорилгонуудай нэгэн болонхой. Байгша табан жэлдэ энэ талаар 22 миллиард злотых мүнгэн hомологдоо. Энэнь, үнгэрэгшэ табан жэлтэй сасуулбал, 7 дахин ехэ юм. Мяха ба мяханай продуктнуудые бэлдэдэг үйлэдбэриин хүсэнүүд 1975 оной эсэстэ, 1970 онтой сасуулбал, 1,5 дахин ургаха байна.

Байгша ондо Элк, Коло хотонуудта мүнөө үеын, бүтээсэ ехэтэй мяханай комбинадууд ашаглалгада үгтөө. Эдэ комбинадууд элдэб колбасагай зүйлнүүдые, консервэ үйлэдбэрилэн гаргаха юм. Байгша оной эсэстэ Осторугтэ, Соколув-Подляскада мяханай комбинадууд баригдаха байна.

ХОЁР ҮДЭР СОО — ХАХАД МИЛЛИОН ТОННО

БУДАПЕШТ. Сагай ударилhаа боложо, Венгриин таряа хуряалгын хүдэлмэри унжагайраа hэн. Тиин нарата үдэрнүүд тогтоо бэлэй. Бүхы ороной ажалшад хүдөө нютагайхидта туhалхаяа яараба.

Хэдэн арбаад мянган hайн дуратан — хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнэр, hурагшад, Венгриин Арадай армиин солдадууд — эдэ үдэрнүүдтэ поли дээрэ гаража, кооперативууд болон госхозуудта таряа хуряахадань туhалба.

«Волан» гэжэ гүрэнэй автотранспортна фирмын хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын ажалшадта сэгнэшэгүй туhа хүргөө: тэдэ ноябриин 16, 17-ной үдэрнүүдтэ субботник ба воскресник үнгэргөө.

ЕХЭ АМЖАЛТА

ПРАГА. Словацка национальна восстаниин 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулжа абаhан социалис уялгануудаа дүүргэhэнэй ашаар Словакиин Партизанска хотын 29 августын нэрэмжэтэ гуталай фабрика байгша оной 9 hарын турша соо 49 миллион кроной продукци түсэбhөө гадуур гаргаа. 7 мянган хүнэй ажалладаг социалис ажалай 150 бригада предприятиин энэ амжалтада ехэ габьяатай юм.

Дэлхэйн 80 орондо малтагдадаг продукцитай Партизанск хотын гуталшад эршэеэ hуладханагүй. Чехословакиие Совет Армиин сүлөөлhэн 30 жэлэй ойе эдэнэр ажалай шэнэ амжалтаар угтахые зэhэнхэй.

«ДОЙТРАНС» — НАЙДАМТАЙ ХАНИ

БЕРЛИН. Дэлхэйн олон орондо энэ hүлдэ тэмдэг мэдээжэ юм. Энээн дээрэ далайн судна, түмэр замай состав, автопоезд, самолет зураатай байдаг. Энэнь ГДР-эй «Дойтранс» гэжэ гүрэнэй предприятиин hүлдэ тэмдэг гээшэ.

«Дойтранс» ехэнхи ашаагаа автомашинаар зөөдэг. Тус организациин автопарк холын рейснүүдтэ ябахаар тааруулагдаhан элдэб түхэлэй 1600 шахуу ашаанай тусхай автомашинануудhаа бүридэдэг. Ашаа зөөдэг автомашинануудыень СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай организацинууд хэрэглэдэг, мүн Скандинавиин ба Баруун Европын гүрэнүүдтэ туhалдаг. «Дойтранс» мүн агаараар, уhан дээгүүр ехэ ашаа зөөнэ.

(ТАСС).

НИИСЛЭЛ ХОТОТОЁО ТАНИЛСАНА

Аяншалга, экскурсиин бюро. Аяншалгын автобусууд үдэр бүри эндэһээ холын замда мордодог. Республикымнай ниислэл хотын предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад, һурагшад, республикын хүдөө тосхонуудай ажалшад, түрэл городоймнай айлшад Улаан-Үдын түүхэтэ газарнуудаар ябажа танилсана. Республикымнай ниислэл жэлһээ жэлдэ ургана, хүгжэнэ, хооһон тала байһан газарта олон дабхар гэрнүүдтэй кварталнууд тэбхын бодоно, институдуудай, техникумүүдэй шэнэ байшангууд, соёлой ордонгууд баригдана, шэнэ завод, фабриканууд ашаглалгада үгтэнэ.

Аяншалга, экскурсиин бюро город соогуур ябаха экскурси үдэр соо хоёргурба дахин эмхидхэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ зургаа һарын курса дүүргэһэн нитын газаршалагшад (гид) аяншалагшадые хүтэлбэрилнэ. 4-дэхи һургуулиин литературын багша Мария Ермиловна Калашникова, 65-дахи һургуулиин химиин багша Нина Ивановна Захарова, ЛВРЗ-гэй хүүгэдэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэд Фаина Яковлевна Коваленко, Татьяна Серафимовна Капустина гэгшэд тэдэнэрэй дунда бии.

Людмила Норбоева ЛВРЗ-дэ ажаллана. Тэрэ өөрынгөө дуратай хэрэгтэ сүлөө сагаа зорюулдаг. Энэ эхэнэр түрэл городтоо угаа дуратай һэн тула тэрэнэй үзэсхэлэнтэ газарнууд тухай хүнүүдтэ дуратайгаар хөөрэжэ үгэдэг.

Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэришэд, 33-дахи һургуулиин арбадахи классай һурагшад, Постышевой нэрэмжэтэ пионернүүдэй байшангай кружогуудай, гэшүүд, «Рассвет» гэжэ соёлой ордоной хүдэлмэрилэгшэд, локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэд түрэл городтоёо тодорхойгоор танилсаха дуратай юм.

Буряадай республикада түрүүшынхэе ерэһэн хүнүүд ниислэл хотымнай түүхэтэ газарнуудаар һонирходог байна. Алексей Федорович, Валентина Абрамовна Сунцовтоң Киров городто ажаһуудаг юм. Тэдэнэр Улаан-Үдэһээ холо бэшэ оршодог нютагта амаралтаяа үнгэргэжэ байхадаа, городтой танилсаха гэжэ шидэһэн байгаа. Түмэр замай болон индустриально - педагогическа техникумүүдэй нэгэдэхи курсын студентнэрэй город соогуур аяншалга заншалта болонхой. Зарим залуушуул Эрхүүгэй, Шэтын областьнуудһаа, Красноярска хизаарһаа эндэ һурахаяа ерэдэг байна бшуу.

Загарайн аймагай Сосново-Борскын найман жэлэй һургуулиин һурагшад жэл бүри Улаан-Үдэдэ айлшалжа, үзэсхэлэнтэ газарнуудтайнь танилсадаг.

— Манай һургуулиин һурагшадай түрэлхид ороной элдэб нютагһаа ерэдэг юм. Тиимэһээ республикымнай, тэрэнэй ниислэл хототой танилсаха гэшэ шухала,— гэжэ тус һургуулиин түүхэ болон географиин багша Зинаида Максимовна Ивендикова хөөрэбэ.

Нитын газаршалагшад гансашье Улаан-Үдэ соогуур экскурси үнгэргэдэг бэшэ. Жэшээлхэдэ, авиационно заводой мастер Владимир Александрович Вильмов республикын үнинэй Хяагта хото тухай хөөрэхэ дуратай юм. Һаяхан энэ городто туршалгын аяншалга эмхидхэгдэбэ. Газаршалагша В. А. Вильмов «Улаан-Үдэ — Хяагта» гэһэн маршрудай автобусто һуужа, пассажирнуудтай нэгэ үдэрэй экскурси үнгэргөө. Тэрэ Хяагта орoһон харгы зам дээрэ оршодог колхозууд тухай, нүүрһэшэдэй город Гусиноозерск, декабристнарай сүлэлгэдэ байһан Новоселенгинск тухай пассажирнуудта һонирхолтойгоор хөөрөө. Хяагта ошожо ябаһан хүнүүд һонирхолтой олон юумэ ойлгожо, мэдэжэ абаһан байна.

— 1975 оной мартын нэгэнһээ маршрудай автобусуудта газаршалагшадые ходо эльгээжэ байхаар шидхэбэбди, — гэжэ аяншалга, экскурсиин бюрогой ахалагша методист Валентина Филипповна Самохина хөөрэнэ.

Ажалай Улаан Тугай ордента авиационно заводой хүдэлмэришэд, алба хаагшад һаяхан город соогуур аяншалба. Улаан-Үдэдэ нээгдэһэн профсоюзай хүдэлмэришэдые бэлдэхэ курсада һурахаяа республикын аймагуудһаа ерэһэн хүнүүд мүнөөдэр Дээдэ-Онгостой ошожо, этнографическа музейтэй танилсаха.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

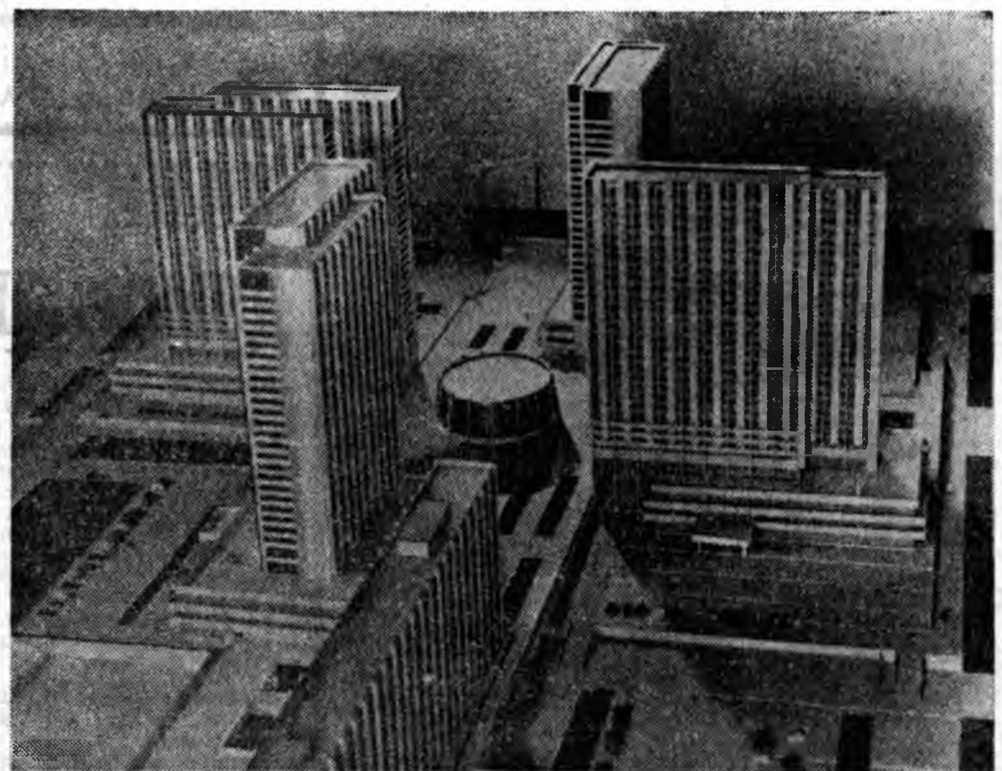

МОСКВА — 1980 ондо үнгэргэгдэхэ Олимпиин зунай наадануудай ниислэл хото. 1974 оной октябриин 23-да Венэдэ Уласхоорондын олимпийскэ комитет иимэ шидхэбэри абаа һэн.

Совет ниислэл хото Олимпиада үнгэргэхэ бүхы аргатай. Москвада 60 стадион, гимнастикын олон зуугаад зал, тамаралгын бассейн, спортын бусад олон барилганууд, тэрэ тоодо 103 мянган хүнине багтаадаг Ленинэй нэрэмжэтэ Түбэй стадион, 56 мянган хүнэй һууритай «Динамо» стадион, 16 мянган хүнэй һууритай Спортын түбэй ордон, 11 мянган хүнэй һууритай «Сокольники» гэжэ спортын зал, 15 мянган хүнэй һууха трибунатай һэлюурдэлгын канал Москвада бии юм.

Олимпиадын нээгдэтэр үшөө олон барилга бодхоогдохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Олимпиин тосхоной нэгэ түхэл шэнжэнь иимэ байха. Тэрэ Москвагай үзэсхэлэн һайхан районуудай нэгэн болохо Измайлово парк соо урган бодохо. 15 мянган хүн эндэ ажаһууха байна. АПН-эй фото.

СПОРТЫН ҺОНИН

★ Республикын санашадай суглуулагдамал командын гэшүүд Кабанскын аймагай хүүгэдэй спортын һургуулиин баазада ошожо, санаар урилдаба. Энэ үдэр эрэшүүл 4х10 гэһэн эстафетэ дамжуулгаар урилдаһан байгаа. Мүрысөөндэ хабаадалсаһан «Буревестник», «Труд», багшанарай институдай командануудай дунда шанга тулалдаан болобо. Институдай спортсменүүд эндэ бусадһаа хурдан байжа, түрүү һуури эзэлбэ. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа «Буревестник» команда эрхимлэһэн байба.

★ Свердловско областиин Красно-Уфимск хотодо РСФСР-эй хүдөө ажахын техникумүүдэй бүхэшүүлэй дунда дүрэ буляалдалгаар түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Улаан-Үдын техникумэй команда гурбадахи һуури эзэлжэ, РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхэ, түгэсхэлэй наадаанда хабаадалсаха болобо. Энэ мүрысөөн Грозный хотодо январиин 28-да үнгэргэгдэхэ.

★ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай бүхэшүүл Бато Дашинамжилов, Владимир Балданов, спортын мастер Валерий Иванов гэгшэд РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн наадаанда эрхимлэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Өөр хоорондоо болон командаараа түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн энэ наадаанда манай команда хоёрдохи һуури эзэлһэн байгаа.

★ Ленинэй орденто мяхаконсервын комбинадай спортын зал соо дүрэ буляалдалгаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилхэнь. Наадан декабриин 4—5-най үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэхэ юм. Мүрысөөндэ манай республикын бүхэшүүлһээ гадна, Яхадай, Тувын автономито республикануудай, Усть-Ордын национальна округой команданууд хабаадалсаха болонхой.

★ Республикын хүдөөгэй эдир спортсменүүдэй дунда дүрэ буляалдалгаар заншалта мүрысөөн болохонь. Мүрысөөндэ Усть-Ордын, Агын национальна округуудай, Казахстанай команданууд хабаадалсаха юм. Энэ мүрысөөн декабриин 7—8-да, Улаан-Үдэ хотодо үнгэргэгдэхэ болоно.

Б. МИРОМАНОВ.

Уласхоорондын ШЭНЖЭЛЭЛ

ДАЙН БАЙЛДААНҺАА БҮМБЭРСЭГ ДЭЛХЭЙЕ ЗАИСУУЛХЫН ТҮЛӨӨ

США-гай президент Д. Фордтой КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Владивосток шадар хэлсээ хэһэнһээ хойшо оройдоол хэдэхэн үдэр үнгэрөө. Зүгөөр эдэ хэлсээнүүдые һайшааһан һанамжанууд угаа олоор хэлэгдэнэ. Олонхи тайлбаринуудта иимэ һанамжа онсолон тэмдэглэгдэнэ: совет-американ дээдэ тушаалтадай дүрбэдэхи уулзалга, Дж. Фордтой Л. И. Брежневэй түрүүшын уулзалга СССР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаануудые саашадань һайжаруулха замдахи ехэ алхам болоно, тиимэһээ бүхы дэлхэй дээрэхи шахардуу шанга байдал һуларуулха хэрэгтэ туһалана.

Уласхоорондын политическэ оршон байдалай заһаралгада һаад хэжэ шадахабди гэжэ найдадаг хүсэнүүдэй һанал бодолые Владивостогтохи хэлсээнүүдэй таарамжатай үрэ дүнгүүд буруу һүргөө. СССР-эй ба США-гай хоорондохи харилсаануудай саашадаа тогтон торонгүйгөөр һайжархын тулада урда тээнь баталагдаһан документнүүдээр тодорхойлогдоһон бүхы шэглэлнүүдээр хамтаараа бүри ехэ, аша үрэтэй хүсэлэл оролдолгонуудые хоёр талын үргэлжэлүүлхэ хүсэлэнтэй байһаниинь совет-американ хамтын коммюнике соо тэмдэглэгдэһэн байна. Үнэхөөрөөл түүхэтэ зорилгые бүри үрэ ехэтэйгээр шидхэлгэдэ: хүн түрэлтэнние дэлхэйн шэнэ дайнһаа зайсуулгада, бүгэдэ нитын эб найрамдал бэхижүүлгэдэ тааруугаар совет-американ харилсаануудые хүгжөөхөөр шидэнги байһанаа хоёр гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд лаблаһан байна.

Дж. Фордтой Л. И. Брежневэй хэһэн хэлсээнүүд таатай һайнаар үнгэрөө, совет-американ харилсаануудай гол шухала асуудалаар — стратегическэ добтолгын буу зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай асуудалаар хамтын мэдүүлгэдэ г[...] табигдаа гэжэ мэдэхэдээ, [...] хэйн олониитэ ехээр һаналаа [...] наһан байна.

Стратегическэ добтолхы буу зэбсэ[...]дые хизаарлаха талаар мүнөөнэй [...] зуурын хэлсээнэй орондо шэнэ, у[...] сагай хэлсээе 1985 оной эсэс хү[...] болзортойгоор баталха хүсэлэнтэй [...] һанаа энэ мэдүүлгэ соогоо КПСС ЦК-гай Генеральна секретарь, США [...] президент лаблаһан байха юм. Ти[...]дээ шэнэ хэлсээнэй юрэнхы гол [...] хэдэ хэдэн тодорхой дүримүүдые [...] шэхэдөө, хоёр тала хадаа тус [...] сээе бүри 1975 ондо хараалан [...]жо түгэсхэхэ таарамжатай арга боло[...] бии гэжэ тобшолол хэһэн байна.

Владивосток шадар болоһон хэлэ[...]дэ хабаадагшад хадаа СССР-эй [...] США-гай хоорондохи худалдаа һай[...]най экономическа ба научно-техни[...] харилсаа холбооной ямараар хүг[...] байһые хаража үзэхэдөө, иимэ ха[...] саа холбоон совет-американ харил[...]нуудай бүри тогтууритай болохо [...] рэгтэ шухала удха шанартай гэжэ [...]лаа.

ТАНАКА ЮУНДЭ ТУШААЛҺАА БУУГААБ

Ноябриин 26-най үглөөгүүр наратай сэлмэг байгаашье һаа, тушаалһаа бууһан тухайгаа энэ үдэр мэдүүлһэн Японой премьер-министр Какуэй Танакада хүйтэн шэнгеэр һанагдаһан байха юм. Премьерэй туһалагшын хэлэһэнэй ёһоор үглөөгүүр Танака өөрынгөө гэртэхи Буддын сүмын хажууда һуугаад, «шухала шидхэбэри» абаха хүсэлэнтэй байһан тухайгаа элинсэг хулинсагтаа мэдээсээ. Хожомшог болоһон хойно 56 наһатай премьер хүдэлдэг газартаа ЛДП-гэй дүрбэн хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадые урижа асараад, премьер-министрэй ба либерально-демократическа зонхилхы партиин түрүүлэгшын тушаалһаа бууһан тухайгаа соносхоо.

Хоёр жэл таба һарын турша соо оронoо хүтэлбэрилжэ байһан Танака юундэ иимэ шидхэбэри абаа гээшэб?

Танака аралжаа наймаа хэжэ, хонжоһон дээрэһээ ехээр баяжаа. Энэ хадаа тушаалһаа бууха сэхэ шалтагааниинь болоһон байна гээд Японой хэблэл заана. «Бунгэй сюндзю» гэжэ журналда шүүмжэлхы статья һаяхан толилогдоһон байгаа. Тингэжэ хонжоо наймаа хэһэн ушар үргэн олониитэдэ мэдэгдэһэн байна бшуу. Статья соо дурдагдаһан баримтануудые премьершье, партиин хүтэлбэришье буруушаагаагүй. Харин үдэр ерэхэ тудам эдилгэ уулга абаһан шэнэ баримтанууд элирүүлэгдэдэг байгаа. Тусхай тушаалта ба мүн партиина хүнүүдэй дунда эдилгэ абаха ябадал ехээр дэлгэрһэн байгаа бшуу. Японой олониитын дунда үдэр ерэхэ тудам бүри ехээр дэлгэржэ байһан шүүмжэлһээ зонхилхы партиие «абархын» тулада түрүүн Танакада ехээр найдадаг байһан зонхилхы этэгээдүүд энэ ажал ябуулагшые тушаалһаань буулгаха баатай болоһон байна гээшэ ха.

Энэ хадаа имагтал ушар байдалай гадаада талыень харуулна. Үнэндөө, орон дотор политическэ ехэ бэрхэшээл тохёолдожо байнхай. Тэрэнь һүүлэй һарануудта бүри ехэ болоһон байха юм.

Танакын засагые барижа байһан үе Японда ехэл «уршагтай» байгаа гээд «Иомиури» газетэ нэрлэһэн байна. «Тэрэнэй экономическа политика урагшагүйдөө», гээд газетэ тэмдэглэнэ. Японой энэ нүлөө ехэтэй газетын тобшолол хадаа ороной олониитын дунда ехээр дэлгэрһэн һанамжануудые харуулна. Мүнгэнэй үнын уналгаһаа, юумэнэй сэнгэй хүндэрэлгэһөө, экономическа доройтолгын үедэшье угаа ехэ ашаг олзо оруулдаг монополинуудай зоргоороо аашалалдалгаһаа, зонхилхы этэгээдүүдэй эдилгэ абалгаһаа уламжалан олониитын дураа гуталга һунгагшадай дунда зонхилхы партиин нэрэ хүндын эрид ехээр унаһанай гол шалтагаан болоно. Энэ оной июльдэ парламентын дээдэ палатын һунгалтын болоходо, ЛДП горитойгоор урагшагүйдэһэн байха юм. Тэрэнэй түлөөлэгшэ ба премьер-министр Танакые хүн зоной дэмжэлгэ оройдоол 18 процент хүрэтэр доошолоо гэжэ хүн зоной дунда хэгдэһэн асуулта харуулаа.

Парти, правительствада булюу һу[...] эзэлхын тулада фракцинууд хоор[...] хурса тэмсэл ЛДП дотор болоно. [...] тэмсэл либерал-демокрадуудай за[...] саашадаа һуларжа байһые Сигэ пр[...]турын губернаторай һунгалтада тэ[...]диилдэһэн ушар харуулжа үгэнэ. [...]гэй ударидалгада эсэргүүсэн ажа[...]дай олоороо хэжэ байһан ябуул[...]дай, парламентые тараахые, шэнэ [...]галтануудые үнгэргэхые оппозици[...] партинуудай уряалжа байһан үедэ [...] хилхы этэгээдүүд хадаа оройтонгү[...] «моридоо һэлгэхэ» гэжэ шидэһэн [...]на.

Японой оршон байдалые шэ[...]дэг политическэ ажаглагшад иимэ [...] шолол хэнэ. Танакын тушаалһаа б[...]да, орон доторхи мүнөөнэй бэр[...] хэсүү байдал зайсуулагдахагүй, [...] рынь хадаа иимэ байдал тохёолдуу[...] асуудалнууд шидхэгдээгүй үлэхэ [...]на бшуу. Арадай үмэнэ бэеэ сагаа[...]хын тулада ЛДП-гэй шэнэ правите[...]во томо капиталай һанаашалган[...] эсэргүү политика бэелүүлхэ ёһотой [...]гаал даа гээд Японой шэнжэлэгш[...] нэгэн ажаглалта хэһэн байха юм. [...] иимэ политика бэелүүлжэ шадаха[...] байгаа хадаа орон дотор ЛДП-гэй [...] тическэ нүлөөнэй саашадаа унахы[...] рахал даа. Бүхы юумэнүүд дэ[...] хаража үзэхэдэ, Танакын туша[...] буулга Японой политическэ бэр[...] хэсүү байдалые зайсуулжа шада[...] байна.

Э. БАСКАКО[...]
А. БИРЮКО[...]
(ТАСС)

Хилын саанаһаа
· телефон · телеграф · радио

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

Таджигай Совет Социалис Республикын байгуулагдаһаар, Таджикистанай Коммунис партиин тогтоогдоһоор 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Душанбедэ болоһон һайндэр тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын хэлэһэн үгэ, Таджикистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Д. Расуловай хэлэһэн элидхэл тухай мэдээсэгдэнэ. Үнгэрһэн жэлнүүдэй турша соо Советскэ Союзай бусад арадуудай эдэбхитэй туһаламжаар урдань гээгдэнги байһан Таджикистан үндэрөөр хүгжэһэн экономикотой, түрүү соёлтой, эрдэм наукатай һалбаран бадарһан хизаар болоо гээд тэмдэглэгдэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй США-гай Президент Дж. Фордтой Владивосток шадар уулзажа, хэһэн хөөрэлдөөнүүдые гадаадын хэблэл шэнжэлжэ үргэлжэлһээр. Нүхэр Л. И. Брежневэй ажал ябуулгые, уулзалгын политическэ шухала үрэ дүнгүүдые КПСС-эй ЦК-гай Политбюро, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет бүрин хүсэдөөр һайшааба гэһэн мэдээсэл тухай онсолон тэмдэглэнэ.

Хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүд уласхоорондын шахардуу шанга байдал һулаааруулгада нитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй али алиндань ашатай туһатай харилсаа үргэдхэлгэдэ, бүгэдэ нитын эб найрамдал бэхижүүлгэдэ бүтэмжэтэй һайн туһа хүргэхэ байна гээд ГДР-эй «Нойес Дойчланд» газетэ бэшэнэ. Иимэ уулзалганууд гансал СССР ба США-да бэшэ, харин бүхы дэлхэйн оронуудта ехэ удха шанартай байна гээд Чехословакиин «Свободне слово» газетэ мэдээсэнэ.

МНР-эй Арадай Ехэ хуралай сессиин дүнгүүд тухай «Үнэн» газетэ түрүү бэшэг толилбо. 1975 ондо МНР-эй арадай ажахые, соёл культурые, бюджедые хүгжөөхэ түсэб сесси дээрэ һайшаагдан абтаа. Монголой түсэбтэ табадахи табан жэлэй түгэсхэлэй жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэлтэ республикын ажалшадай нитын үйлэдбэрине, байдалые саашадань хүгжөөн һайжаруулха талаар партиин табиһан зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ арга олгохо байна гээд газетэ тэмдэглэнэ.

Хани ёһоной албанай хэрэгээр эндэ ерээд байһан ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Х. Зиндерманэй, Индиин премьер-министр Индира Гандиин хоорондо болоһон хөөрэлдөөнүүдые Индиин, ГДР-эй хэблэл үргэнөөр толилно.

Лейборис партиин жэл бүри үнгэргэгдэдэг конференциин хүдэлмэридэ Англиин газетэнүүд гол анхаралаа хандуулна. Англиин юрэнхы дэлгүүртэ хабаатай байха тухай асуудалаар орон дотороо референдум дары түргөөр үнгэргэхэ тухай Англиин правительствые уряалһан тогтоол конференци дээрэ абтаа гээд «Морнинг стар» болон бусад газетэнүүд бэшэнэ. Арад зоной байдал һайжаруулгада мүнгэ ехээр һомолхо шухала гээд конференци дээрэ абтаһан ондоо тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Мүнгэ ехээр үрээ гэжэ гэмнэгдэн, К. Танакын тушаалһаа бууха баатай болоһонтой дашарамдуулан, хэн партиин түрүүлэгшэ, Японой шэнэ премьер-министр болохо гээшэб гэһэн арсалдаанууд хүтэлбэрилхы либерально-демократическа парти дотор болоно гээд «Майнити» ба Токиогой бусад газетэнүүд бэшэнэ.

(ТАСС).

ВАШИНГТОН

ПРЕЗИДЕНТ Дж. ФОРДЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Владивосток ошожо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй хэһэн хөөрэлдөөнүүднай яһала ехэ амжалтатай байгаа гээд США-гай президент Дж. Форд мэдүүлээ.

Урда тээнь Советскэ Союзда дипломатическа тушаалда байһан А. Майшай Люксембургһаа США-да байдаг шэнэ элшэн сайдай үнэмшэлгын грамота барюулхадань, тэрэ үгэ хэлэхэдээ, ингэжэ тэмдэглэбэ.

«Советскэ Союзда ошожо, хэһэн хөөрэлдөөнүүднай бүхы дээрээ тон ехэ амжалтатай байгаа гэжэ һананаб», — гэжэ президент хэлэбэ.

УЛААН-БААТАР

МОНГОЛОЙ ТРАНСПОРТНИГУУДАЙ АМЖАЛТА

ТАСС

1940 онойхитой жэшэбэл, Монголой Арадай Республикада бүхы зүйлэй транспортаар ашаа зөөлгэ 215 дахин ургаа.

Хубисхалай урда тээ орон дотор мори унааһаа бэшэ, ямаршье транспорт байгаагүй юм. Мүнөө Монголой ажалшад автомобильна, түмэр замай, агаарай транспортын, мүн ороной хойто зүгтэ уһан замай аша туһые хэрэглэнэ.

МНР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе амжалтануудаар угтахые бэлдэн, Монголой транспортнигууд ехэ илалта туйлаа. Жэлэйнгээ түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайдаа транспортын 2 мянга гаран хүдэлмэрилэгшэ элидхээ. Республикын ойн баярые угтуулан, түсэбтэ табадахи табан жэлэй даабарине болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайда ороной транспортна 10 предприяти мэдээсэһэн байна.

СОФИ

БОЛГАРИИН УРАН ЗОХЁОЛШОДОЙ ХУРАЛДААН

ТАСС

Болгариин уран зохёолшод национальна гурбадахи конференцидээ Софида суглараба. Эсэгэ оронойнгоо литературые саашадань хүгжөөлгэ, удха түгэлдэр зохёолнуудые бүтээлгэ гэхэ мэтэ асуудалнууд конференциин зүблэхэ зүйлдэ табигдана. Хүгжэнги социалис общество байгуулжа байгаа мүнөө үеын хүн эдэ зохёолнуудай гол герой болохо ёһотой.

Болгариин Уран зохёолшодой холбооной түрүүлэгшэ академик П. Зарев «Мүнөөнэй уран зохёолой хэрэгэй гол хараа шэглэл» гэһэн элидхэл хэбэ.

ИСПАНИ. Барселоны порт шадархи талмайнуудай нэгэн.

ТАСС-ай фотохроника.

НЬЮ-ИОРК

Эрхэ түлөөлэлгэнүүдыень һунааба

ТАСС

Сирнин-Израилиин секторто сэрэгүүдые хоёр тээшэнь һалгаан тараалгые хинамжалха талаар ООН-ой хүсэнүүдэй эрхэ түлөөлэлгые зургаа һараар гэхэ гү, али 1975 оной майн дүүрэтэр һунааха гэжэ ООН-ой Аюулгүйн Совет тогтообо.

Булимтаран эзэмдэһэн Араб газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргахаар, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб бата эб найрамдал хангалгын аша туһада хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхөөр хараалһан Аюулгүйн Соведэй урдын шидхэбэринүүдые дары түргөөр бэелүүлжэ эхилхые уряалһан тогтоолой түлөө 13 гүрэнэй түлөөлэгшэд дуугаа үгөө.

Хитадай делегат дуугаа үгэлгэдэ хабаадахаяа арсаһан байна.

АФИНА

Макариос Афинада ерэбэ

ТАСС

Грециин правительстватай хөөрэлдөөнүүдые хэхын тула Кипрэй президент архиепископ Макариос эндэ ерэбэ. Грециин премьер-министр К. Караманлис, национальна оборонын министр Э. Авероф-Тосица болон бусад тусхай тушаалтад, политическэ түрүү партинуудай түлөөлэгшэд Афинын аэропорт дээрэ тэрэние угтаба. Аэродром дээрэ, гостиницын дэргэдэ суглараһан Афинын хэдэн арбаад мянган хүн зон Кипрэй президентые амаршалаа.

Грециин сэрэгэйхидэй үймөө буһалгаа эмхидхэһэһэйнь һүүлээр байгша оной июль һарада президент Макариосай арал дээрэһээ гаража ошоһониинь мэдээжэ ааб даа.

Грециин талаһаа — премьер-министр К. Караманлис, гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Бициос болон бусад тусхай тушаалтад; Кипрэй талаһаа — Макариосһаа гадна, президентын уялгануудые саг зуура дүүргэжэ байһан Г. Клиридис, гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Христофидис болон бусад уулзалгада хабаадана.

Кипрэй асуудалые политическэ аргаар гүримшуулхэ гээшэ хөөрэлдөөнүүдэй гол зорилго болоно.

ВАШИНГТОН

Хитадтахи хөөрэлдөөнүүд

ТАСС

Американ-хитад коммюнике Сагаан байшан толилбо. Американ-хитад таланууд али алиндань ашатай туһатай асуудалнуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэһэн байна гээд энээн дотор хэлэгдэнэ. Шанхайдахи коммюникегэй гол ёһонуудта үнэн сэхэ байһанаа баталба. Президент Форд 1975 ондо КНР-тэ ерэхэ юм гэжэ хоёр правительство үгээ ойлголсоо.

ПАРИЖ

ПРОТОКОЛДО ГАР ТАБИГДАА

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республикада Франциин зүгһөө 130 миллион франкын экономическа туһа хүргэхэ тухай хэлсээнэй протоколдо Франциин ниислэл хотодо гар табигдаа. ДРВ-гэй гадаадын худалдаа наймаанай «Техно-импорт» гэжэ эмхиин генеральна директор Хоанг Чунг Дай, Франциин Экономикын ба финансын министерствын уласхоорондын - финансын харилсаанай таһагай хүтэлбэрилэгшэ Ив-Жан Аберер протоколдо гар табиһан байна.

Вьетнамай Демократическа Республикые хүгжөөхэ түсэбөөр хараалагдаһан барилгануудта шухала хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые Франциһаа худалдажа абахын тула Вьетнамай Демократическа Республика энэ мүнгэ хэрэглэхэ юм гээд хамтын коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

ДРВ-гэй, Франциин түлөөлэгшэдэй хоорондо болоһон хөөрэлдөөнүүд хани барисаанай, харилсаа холбооной оршон байдалда үнгэрөө.

ПРАВДА БУРЯТ[...]

Нэгэдэхи хуудаһан [...] шагай һара» — түрүү [...]шэг. «Үглөөдэрэй ургаса[...]хай мүнөөдэр бодохо» [...] Рыжковой ба С. Цыды[...] корреспонденци. ТАС[...] мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хууд[...] В. Николаевай үйлэдбэ[...] ашаг үрэ ба шанар [...] статья. «Толлогдоогүй [...]һэн шэнэ гэр» — бар[...] тухай шэнжэлэл. «Ой х[...]до эзэн ёһоор хандаха[...] БурАССР-эй ой мод[...] ажахын министрэй ор[...] А. Сметанниковай ста[...]

Гурбадахи хууд[...] Р. Макальская — «За[...] хүбүүн». «Библиотекар[...] һурана» — Г. Елисеевэй [...]респонденци. «МЦНТ[...] нэгэ үдэр» (АПН).

Дүрбэдэхи хууд[...] «Уласхоорондын шэнжэ[...] Хилын саанаһаа Мэд[...]

СЭНХИР ЭКРА[...]

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА[...]

Улаан-Үдэ. 18.00 — [...]жуулгын программа. [...] — «Юнкор» гэжэ теле[...]онно клубай ба хүүгэд[...]жэмэй һургуулиин һур[...]дай концерт һургуули[...]та харуулагдаха. 19.0[...] Телепанорама. 19.25—[...]синн шулуун хуяг» [...]ноочерк. 19.35 — «Ф[...] — спортын һонин. 20.1[...] «ВДНХ-да хабаадагшад[...]хай хөөрэнэбди». 20.3[...] «Уласхоорондын шэнж[...] (буряадаар). 20.50 — [...]рэлхидтэй хөөрэлдөөн. [...] — Соносхолнууд. 21.1[...] «Экранда — Эсэгэ ор[...] хамгаалгын Агууехэ д[...] «45 оной үбэл ба хаба[...]һэн хроникально-док[...]тальна фильм. «Опе[...] «Кроссворд» (2-дохи [...] 22.15 — «Байгал» жур[...] манай айлшан».

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРА[...]

«Спортлотогой», «Спорт[...]ой» ноябриин 30-да Москва[...] гэргэгдэһэн 33-дахи тиражай [...]гүүд иимэ:

«Спортлото»: 6 (баскетбо[...] (барилдаан), 23 (хүнгэн атле[...] 37 (мэргэлэн буудалга), 40 [...]ризм), 46 (хоккей).

«Спортлото-2»: 7 (биатлон[...] (барилдаан), 13 (уһанай-саның спорт), 23 (хүнгэн [...]тикэ), 28 (стол дээрэ наададаг теннис), 32 (уһа р[...]рэлгэ).

(ТАСС)

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ[...]

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редакто[...] 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-0[...] редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секрет[...] — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельс[...] хозяйства — 64-36,63-86, пропаганды и агитац[...] 56-23, промышленности и строительства — 61.3[...] ветского строительства и быта — 69-58, культу[...] школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, [...]мации — 34-05, общественная приемная — 56-6[...] [...]нное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.